

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Zanimanje za Wellesovo poslanstvo zmerom večje

Po skrajšanem bivanju v Rimu je odpotoval davi Rooseveltov odposlanec proti Berlinu — Spotoma se ustavi v nevtralni Švici — Nemška vlada namerava povabiti Wellesa, naj se po obisku v Londonu in Parizu vrne v Berlin

Rim, 28. februarja. AA. (Reuter). Sumner Welles je odpotoval iz Rima takoj po polnoči. Drevo bi prebil v Curihi in se bo sestal z ameriškim poslanikom v Švici, nato se bo čez Stuttgart odpeljal v Berlin. Predsednik italijanske vlade Mussolini je povabil Wellesa, naj ga ponovno obišče, ko se bo vozil na povratku v New York skozi Rim. Do tedaj bo Welles obiskal London, Pariz in Berlin. Novinarjem je izjavil, da mu je priležnost sprejem »dal velik polet«, vendar pa je zanikan vesti, da je sploh kateri evropski vladar prinesel Rooseveltove predloge. Glede rezultatov svojih razgovorov v Rimu je bil Welles zelo molčeč.

Zvečer so rimski diplomati in politični krogi zanimali mnenja, da bi bilo treba po vrnitvi Wellesa pričakovati korakov za ustavitve sovražnosti »razen v primeru, če se zgodi čudež v Londonu, Berlinu in Parizu«. Pri vsem tem smatrajo, da so utemeljeni upi, da bo Wellesov obisk prinesel konkretne rezultate.

Rim, 28. febr. e. Dasi se na pristojnem mestu priznava, da je ameriški državni podtajnik Sumner Welles skrajšal svoje bivanje v Rimu, vendar to ne zmanjšuje pomena njegove misije. Že s tem, da so italijanski odločilni krogi za bivanje gospoda Wellesa v Rimu ostali zelo rezervirani glede njegove misije, se potrjuje domneva, da ameriški državnik nima samo namene, da kot opazovalec obišče samo Rim in prestolnice vojuijočih se držav, temveč da izvrši tudi zelo zaupno misijo, katere rezultati so odvisni od dobre volje čimvele, ki so odgovorni za sedanjí konflikt v Evropi.

S tem, da se je program Wellesovega potovanja nekoliko spremenil že na prvi etapi v Rimu, sklepajo, da so obvestila, ki jih je dobil Welles od strani italijanskih odgovornih čimvele, zadovoljujoča in da je treba pri tem računati s potrebnimi njegovega potovanja v prestolnice vojuijočih se držav. Kaže, da se je Welles odločil za krajše potovanje v Berlin zaradi tega, ker smatra, da bi vsak trenutek lahko iz-

bruhnili dogodki, ki bi razširili in poostriili vojno in tako onemogočili vsako diplomatsko posredovanje.

London, 28. febr. z. V političnih in diplomatskih krogih je vest, da je Welles pospešil svoje potovanje v Berlin, povzročila zanimanje. Še večjo pozornost pa so izzvale vesti, da bo nemška vlada Wellesa povabila, naj po obisku v Londonu in Parizu ponovno pride v Berlin.

Italijanska sodba

Rim, 28. febr. z. Italijanski listi obširno poročajo o bivanju Wellesa v Rimu, vendar pa se izogibajo vsakega komentarja. Privratno pa izjavljajo v diplomatskih krogih, da bo najvažnejši šele oni razgovor, ki ga bo imel Welles z Mussolinijem po obisku v Berlinu, Londonu in Parizu.

Rimski diplomatski krogi so mnenja, da je uspeh Wellesove misije v prvi vrsti odvisen od razvoja vojaških dogodkov v prihodnjih dneh. Če bo na zapadu še nadalje ostalo sedanje zatišje, potem ni izključeno, da bo Wellesovo poročilo Rooseveltu predstavljalo izhodišče za posredovalno akcijo Zedinjenih držav.

Pred novo nemško mirovno ofenzivo

Nemška vlada pripravlja v zvezi z Wellesovim prihodom nov mirovni načrt, ki bi ga pa zavezniki ne mogli sprejeti — Vesti o italijanskem kompromisnem predlogu

Pariz, 28. febr. s. (Reuter). Izredne pravice za sprejem ameriškega državnega podtajnika za zunanje zadeve Wellesa, o katerih poročajo iz Berlina, dajejo slutiti, da pripravljata nemška vlada v zvezi z njegovim prihodom zopet novo mirovno ofenzivo. Na to kaže tudi dejstvo, da je sedaj prišlo nemško časopisje, ki preje Wellesovega prihoda sploh ni omenjalo, v izredno simpatičnem duhu pisati o Zedinjenih državah. Isto tako je nemški radio v svo-

Drevo v Bernu

Curih, 28. febr. z. V programu Rooseveltovega odposlanca Wellesa obisk v Švici prvotno ni bil določen. Zato tudi ne bo imel oficijelnega značaja. Welles se je šele po razgovorih v Rimu odločil, da se zaustavi tudi v Švici kot tradicionalni nevtralni državi. Drevo bo v Bernu po sestanku z ameriškim poslanikom v njegovem spremstvu neoficijelno obiskal zveznega predsednika.

Berlinski program

Berlin, 28. febr. z. Program za tridnevno bivanje Wellesa v Berlinu je končnoveljavno določen. Welles se bo najprvo sestal z zunanjim ministrom Ribbentropom, nato pa s Hitlerjem. Razgovoru s kancelarjem bodo prisostvovali zunanji minister Ribbentrop, Hitlerjev osebni tolmač in poslaniki svetnik ameriškega poslanstva. Kancelar Hitler bo na čast ameriškega gostu priredil velik banket v kancelarski palači. Naslednjega dne bo priredil intimno kosilo maršal Göring.

munikeju, izdanem o konferenci zunanjih ministrov nordijskih držav v Kodanju, ki govori o možnosti mirovnega posredovanja. V Parizu domnevajo, da je bilo to mesto vstavljeno v komunikne na nemško iniciativno ali pod nemškim pritiskom.

V odločilnih francoskih krogih k vsemu temu poudarjajo, da ne vidijo nobene možnosti za trajen in resničen mir brez garancij. Kakor je bilo že ponovno povedano, smatra Francija mir pod nacionalno socialističnim režimom sploh za nemogoč.

Pariz, 28. febr. s. (Havas). V zadnjih 48 urah prihajajo neprestano iz Berlina informacije, ki pravijo, da pripravljata nemška vlada v zvezi s prihodom Sumnerja Wellesa nov mirovni poizkus. Kolikor je znano, je izdelal kancelar Hitler mirovni načrt, ki predvideva ustanovitev svobodne Poljske v zmanjšanem obsegu, avtonomijo Češke in Moravske, izvedbo razorožitve in ureditev kolonijanskega vprašanja. Tak načrt, ki bi pustil Nemčiji večino osvojenih ozemelj in pustil njeno vojaško silo nedotaknjeno, je za zavezniške seveda popolnoma nesprejemljiv.

Na drugi strani poročajo tudi iz Rima, da je italijanska vlada isto tako pripravila svoj mirovni načrt, ki bi nekako kompromisno zadovoljil obe vojujoči se stranki, tako da ne bi bilo nobenega zmagovalca in nobenega premaganca.

Mogoče je vse te mirovne načrte najenostavneje odpravil večer Sumner Welles sam. Na konferenci z ameriškim novinarji ga je vprašal neki novinar: — Ali je res, da ima vaša misija za predmet ustavitve sovražnosti med vojujočimi se strankami?

Welles je odgovoril kratko: »Ne.«
New York, 28. febr. AA. (Havas). Po vseh listih »New Yorker Staatszeitung«, ki izhaja v nemščini, bo v teku razgovorov, ki jih bo imel Sumner Welles z nemškimi odločilnimi krogii, govora tudi o eventualni vrnitvi nemškega veleposlanca Dickhafa v Washington in imenovanju novega ameriškega poslanika v Berlinu.

Potopljene podmornice

Iz Londona in Pariza javljajo, da je bilo spet potopljenih več nemških podmornic

LONDON, 28. febr. s. (Reuter). Mornariški minister Churchill je v svojem večeršnjem ekspoziciji omenil, da je bila zadnje dni gotovo potopljena zopet neka nemška podmornica, nadaljnja dva primera pa še nista popolnoma gotova.

Šnoči je prišlo iz Pariza uradno poročilo, da je francoski rušilec »Simouna« v bližini španske obale pri kapu Finisterre potopil nemško podmornico. Rušilec je nenadoma v svoji bližini zagledal periskop in takoj pričel z napadom na podmornico, ki se je sicer nemudoma skril pod vodno gladino, toda rušilec je med tem vrjel več globinskih bomb. Podmornica je bila očitno zadeta, kajti periskop se je zopet pojavil nad vodno gladino. Tedaj se je rušilec z vso silo še zaletel v podmornico, nato pa je bila vržena nova serija globinskih bomb. Podmornica se ni več pojavila, pač pa so se prikazali na vodni gladini ostanjati madeži, ki so se razširili na 8 milj daljave, znak, da je bila podmornica uničena.

Iz Osla prihaja vest, da je v soboto ponoči norveški parnik »Arenfina« (1150 ton) menda tudi potopil neko nemško podmornico. Na svoji poti v Severnem morju se je nenadoma nehote zaletel z vso silo v podmornico, ki preje niti ni bila opa-

žena. Periskop podmornice je bil uničen. Udarci pri koliziji je bil tako močan, da je bil tudi parnik »Arenfina« težje poškodovan in so mislili, da se bo potopil. Neka danska ladja je prevzela vso posadko. Zadnja poročila pa pravijo, da bo mogoče »Arenfina« še rešiti. Domnevajo, da je podmornica pslula nekaj časa pod neko drugo trgovinsko ladjo, preden je prišlo do kolizije.

Rešitev nemških letalcev

LONDON, 28. febr. s. (Reuter). Neka ribiška ladja je sredi rešila posadko nemškega bombnika Heinckel, ki je bil sestreljen večer nad Firth of Forthom. Vsi člani posadke so bili v zločljivem gumijastem čolnu na morju. Svoje rešitve so bili zelo veseli in so ponovno gneteno stiskali roke mornarjem na ribiški ladji. Letalci so izjavili, da so srečni, da je zanje vojne konec. Dva člana posadke sta ranjena in so ju morali prepeljati v bolnišnico.

Tudi posadko drugega nemškega letalca, ki je bilo sestreljeno ob obali Northumberlanda, so videli, ko se je reševala v gumijast čoln. Številna letala in ladje so posadko pozneje iskala, pa je do sedaj ni bilo mogoče najti.

gleške vojne sile na Bližnjem vzhodu pa danes niso proti Turčiji, temveč so z njo in sovjetski napad na Turčijo je danes nemogoč. Če bi pa je prišlo do vojne na Kavkazu, mora sovjetska Rusija vedeti, da se

ta vojna ne bi vodila samo na Kavkazu, temveč da bi se razširila tudi na Afganistan, Iran in Indijo, ki so zavezniški Turčije.

Madžarska bi ugodno sprejela carinsko unijo med Jugoslavijo in Bolgarijo

ker bi bila v korist južnovzhodni Evropi — Izjava bolgarskega ministrskega predsednika

Budimpešta, 28. februarja e. Ustanovitvi Bolgarsko-jugoslovenske gospodarske zbornice pripisuje madžarski tisk največjo važnost. Vsi listi razpravljajo o potovanju jugoslovenskega ministra za trgovino dr. Andresa v Sofijo in poudarjajo možnost carinske unije med Jugoslavijo in Bolgarijo. Taka unija bi bila s strani Madžarske zelo toplotno pozdravljena. V službenih krogih poudarjajo, da bi carinska unija med Bolgarijo in Jugoslavijo lahko služila ne samo za ožje sodelovanje med Bolgarijo in Jugoslavijo, temveč tudi za ostale države južnovzhodne Evrope.

Sofija, 28. februarja e. Predsednik vlade dr. Filov je dal bolgarskim novinarjem izjavo, v kateri je med drugim rekel, da obiska, ki sta jih napravila v Sofiji jugo-

slovenski minister za trgovino dr. Andres in rumunski finančni minister Constantinescu prinašata mnogo dobrega k ureditvi gospodarskih zvez med Jugoslavijo, Bolgarijo in Rumunijo. Izjavil je:

Ta obiska sta v soglasju z modrimi besedami, ki jih je kralj Boris izgovoril v svojem prestolnem govoru, da si mora Bolgarija prizadevati na vse načine za gospodarski napredek države z zaključitvijo mednarodnih pogodb. To je posebno poudarjal v zvezi z ustanovitvijo Bolgarsko jugoslovenske trgovske zbornice, kar daje možnost za vzpostavitev stikov med predstavniki glavnih gospodarskih panog in da se najde način za pojačanje gospodarske izmene.

Poštni zavoji za Nemčijo

London, 28. febr. s. (Reuter). Po informacijah iz nevtralnih držav skuša Nemčija še vedno organizirati pošiljanje dobav iz Zedinjenih držav v Nemčijo preko nevtralnih držav. Neki ameriški agent je v Evropi iskal zastopnika v nevtralni državi, ki bi prevzel za 5 let pošiljanje blaga iz Zedinjenih držav v Nemčijo in sovjetsko Rusijo. Zato posveča Anglija vsemu poštnemu prometu iz Amerike v nevtralne države, ki meje na Nemčijo, vedno večjo pozornost. Sicer se tudi že nevtralne države zavedajo nevarnosti, ki jo morejo zanje imeti take transakcije. Tako so Danska, Švica in neka balkanska država omejile promet poštnih zavojev v Nemčijo.

Turške madžarski trgovinski sporazum

Ljubljana, 28. febr. V Ankari je bil sklenjen turško madžarski trgovinski sporazum. Madžarska delegacija, ki je pogajala s turškimi predstavniki, je spet

zapustila Ankaro. Na podlagi tega sporazuma bo Madžarska izvažala v Turčijo razne stroje, uvažala pa velike količine bombaža.

Italijanska pogajanja v Bukarešti

Bukarešta, 28. febr. e. Gospodarska pogajanja med Italijo in Rumunijo v Bukarešti, ki jih vodi šef italijanske delegacije Agostino z rumunskim ministrom za zunanjo trgovino Gristom so se pričela s plenarno sejo. Pogajanjem predseduje minister Cristu.

Likvidacija spora zaradi parnika »Asama Maru«

Tokio, 28. febr. s. (Reuter). Japonsko sunanje ministrstev javlja uradno, da bodo angleške oblasti jutri pri Jokohami izročile Japoncem 9 nemških državljanov, ki jih je svoj čas angleška krizarska zaveza na japonskem parniku »Asama Maru«. S tem bo likvidiran spor, ki je zaradi tega dogodka nastal med Anglijo in Japoncem.

Iz notranje politike

SPORAZUM JE DELO KOMPROMISA

»Hrvatski dnevnik« je posvetil o priliki polletnice sporazuma še drugi uvodnik, v katerem apelira predvsem na hrvatsko uradništvo, naj vestno in marljivo izpolnjuje svoje dolžnosti. Članek se zaključuje z besedami:

Sporazum z dne 26. avgusta je delo kompromisa. Pri tem delu niso bili Srbi premagani, niti niso bili Hrvati zmagovalci. Zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi. Zato mora biti sporazum temelj za sodelovanje in konsolidacijo razmer, ne pa izgovor za nepotrebne spore in razdore. Nekateri srbski listi pa bi morali vedeti, da vzbujajo s svojim neumerjenim plisanjem reakcije na hrvatski strani, ker se ne zavedajo, koliko škodujejo v prvi vrsti državnim ideji. Medtem ko mi s svoje strani v polni zavesti odgovornosti vršimo avtoritativno, z željo po jačanju in napredku, bi morali biti tudi na drugi strani več avtoritativni. V javnem delu mora vedno vladati razsodnost. Danes še celo. Krivda za morebitne zle posledice ne bo padla na Hrvate.

DELO JNS V BEOGRADU

Tajništvo Jugoslovenske nacionalne stranke je izdalo naslednje sporočilo:

V nedeljo 25. t. m. je bila ob desetih dopoldne v prostorih glavnega odbora JNS v Beogradu seja osrednjega odbora JNS za Beograd, Zemun in Pančevu pod predsedstvom g. Jove Banjanina, predsednika osrednjega odbora. Seji so prisostvovali delegati krajevnih organizacij iz Beograda, Zemuna in Pančeva.

Na tej seji se je razpravljalo o organizaciji in delu stranke v Beogradu, Zemunu in Pančevu ter je bil na koncu sprejet sklep, da se v čim krajšem roku izvede definitivna organizacija po vseh rajonih v Beogradu, Zemunu in Pančevu in da se nadaljuje delo na terenu.

»SPREOBENITEV« DR. NEDELJKOVICA

Bivši glavni ravnatelj Poštne hranilnice dr. Nedeljković, čigar delo v komaj polpreteklih dneh je znano tudi naši javnosti, je objavil v svojem listu »Agrarna misel« uvodnik, v katerem piše:

Ker Jugoslavija ni država samo nas Srbov, temveč tudi Hrvatov in Slovencev, s katerimi smo v tesnih geografskih, gospodarskih in obrambnih zvezah, zato smo zmerom širili idejo vzajemnega priznanja, spodobskih in obrambnih zvezah, zato smo lovanja v upravi skupne države na temelju popolne enakopravnosti, da bi tako skupna država mogla biti močna na zunan in na znotraj. V smeri notranje ureditve naše države in konsolidacije njenih temeljev smo prišli že do zelo močnih osnov in razširjenih pojmov. Vse kaže, da bo sedaj lažja pot v bodočnost državne zajednice Južnih Slovanov. Vse nadaljnje žrtve za ohranitev tega, kar se je doslej doseglo, bodo manjše od onega, kar je bilo doslej žrtvovano. Zato pred temi nadaljnjimi žrtvami ni treba bežati.

»TRGOVINSKI GLASNIK« OZIVLJEN

Včeraj je po nekaj letih spet začel izhajati v Beogradu »Trgovinski glasnik«, ki je pred svetovno vojno in med vojno imel važno vlogo v nacionalnem življenju Srbije.

ORGANIZACIJA JUGOSLOVENSKE PROMETNIŠKE

V Beogradu se je ustanovilo »Udruženje jugoslovenskih železniških prometnikov«. Za predsednika je bil izvoljen Nikola Kosanović. Novo društvo bo izdajalo svoje glasilo.

NEMCI V BANOVINI HRVATSKI

»Slaunischer Volksbote«, ki izhaja v Osijeku, je priobčil uvodnik iz peresa zveznega načelnika Kulturbunda dr. Seppa Janka, ki se bavi s šolskim vprašanjem nemške manjšine in z zagotovitvijo gromnih sredstev za vzdrževanje nemških šol. Enotna organizacija v Kulturbundu naj bi oklepala vse Nemce v Jugoslaviji ne glede na razdelitev države.

Isti list poroča o prvi sremski svečanosti nemških narodnih noč v Vinkovcih, kjer je govoril gauobman Sepp Redinger o bodočnosti nemškega naroda v vseh krajih. Med drugim je rekel: »Mnogi, po katerih se pretaka naša kri, člani naše rase, so odpadli prav v teh krajih, ali pa se še vedno boje stopiti v naše vrste. Često so dvojezčni in ne vedo, kam spadajo.«

Minulo nedeljo pa je bil v vasi Josipovac pri Osijeku sreski sestanek HSS, katerega se je udeležilo tudi okoli dvesto Nemcev, ki so po poročilu »Hrvatskega dnevnika« navdušeno manifestirali svoje veliko zadovoljstvo, ker žive na ozemlju banovine Hrvatske. Izrazili so tudi svoje zadovoljstvo z delom vodstva HSS.

SRBSKI KULTURNI KLUB V SKOPLJU

V Skoplju so v navzočnosti delegatov iz Beograda ustanovili podružnico »Srbskega kulturnega kluba«. V upravi novega društva so med drugim gimnazijaki ravnatelj v p. A. Jovanović, ravnatelj moške gimnazije J. Nikolić, predsednik okrožnega sodišča St. Gjurić in odvjetnik St. Zafirović.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

Zavezniške sile na braniku Turčije

Morebitni sovjetski napad na Kavkazu bi se razširil na vse turške zavezniške

Ankara, 28. febr. e. V zadnjih dneh je svetovni tisk objavil številne vesti, ki opozarjajo na možnost spopada na Bližnjem vzhodu. Te vesti so izzvale precejšnjo vznemirjenost ne samo v Turčiji, temveč tudi v vseh bližnjih državah. Največje zanimanje je izzvala vest o koncentraciji sovjetskih in turških čet na Kavkazu, kakor tudi o vojaških pripravah v tem delu sveta.

Na pristojnem mestu javljajo, da je edini namen teh vestí, pokvariti odnose

med sovjetsko Rusijo in Turčijo, da se med njima ustvari ozračje, ki bi v sedanjem položaju lahko spravilo obe državi do vojnega spopada. Sovjetska Rusija, ki se še vedno naziva za prijateljsko državo, ve, kakšna nevarnost bi bila zanje napad na Kavkazu.

V tukašnjih krogih opozarjajo tudi na to, da je Rusija v svetovni vojni težila za tem, da bi preko Kavkaza osvojila Anatolijo in prispela do Carigrada. Toda ta načrt je ostal brez uspeha. Francoske in so-

Finci drže pozicije pred Viborgom

Sedanji finski položaji so dobro utrjeni — Nova ojačenja finske vojske — Boji ob svitu zažganih vasi v polarni noči

HELSINKI, 28. febr. s. (Reuter). Zadnja poročila pravijo, da Finci drže vse pozicije pred Viborgom. Domnevajo, da imajo prvi finski oddelki nalogo, da za vsako ceno preprečijo nadaljnje napredovanje sovjetske vojske, dokler ne dosepejo Viborga nova finska ojačenja, ki so že na poti.

Sovjetska vojska je pričela sedaj s napadom na novi smeri proti zapadni obali Viborskega zaliva. Če ti napadi uspejo, bi se fronta še nadalje razširila in bi bili Finci izpostavljeni novi nevarnosti. Zanimljivo pa so Finci vse te napade preko tedne površno morja odbili s strojnimi ognjem.

Na severu pri Pečengju se je morala finska vojska pred sovjetsko premočjo umakniti za 10 do 15 km do mesta Nautsi. Tu pa imajo Finci dobro utrjene položaje. Pri svojem umiku so zažgali Finci ra cesti, ki vodi iz Pečengeja proti jugu, vse vasi za seboj. Ob vseh ognjih, ki sedaj razsvetljujejo polarno noč, napadajo finski strelski oddelki iz zasede sovjetske čete in jim prizadevajo težke izgube.

HELSINKI, 28. febr. s. (Havas). Sovjetska vojska še vedno nadaljuje s napadi proti Viborgu na zelo široki fronti in očividno išče eventualne slabe točke v finski obrambi. Masni napadi gredo vse od Viborskega zaliva do jezera Vuoksi. Od bitke, ki je sedaj v teku, zavisi usoda Viborga. Finci pa še drže svoje položaje in se hladnokrvno branijo. Prizadeli so sovražniku zopet težke izgube na mostu in materialu.

Brez prevelikega optimizma je mogoče reči, da so sedanje finske pozicije bolje utrjene, nego prejšnja linija Mannerheimovega obrambnega pasu. Tudi terenske prilike so v drugi liniji boljše in nudijo boljše zaščito proti topniškemu obstreljevanju. Na drugi strani pa so sedaj Finci končno dobili tudi ojačenja v topništvu, ki so jih tako nujno potrebovali. Tako se jim ni več treba zanašati samo na osebno hrabrost svojih vojakov.

Na več osekah fronte, zlasti na daljnem severu, so bili poslani sedaj švedski pro-

stovoljci, tako da je bilo mogoče finske vojske poslati na oddih v sosednje. Tudi nekaj manjših oddelkov norveških prostovoljcev je že stopilo v boje na raznih oddelkih fronte. Večanje drugih prostovoljskih oddelkov se z vso naglico nadaljuje, tako da jih bo isto tako mogoče v kratkem porabiti v operacijah na fronti.

Finsko vojno poročilo

HELSINKI, 28. febr. s. (Fin. tel. ag.). Finsko vrhovno poveljstvo je izdalo večerj opoldne sleden poročilo o vojaških operacijah dne 28. februarja:

Na kopnem: Sovražnik je v teku dneva nadaljeval s napadi na zapadu Karelske zemeljske ožnice in sicer na otoke v jugovzhodnem delu Viborskega zaliva, dalje pri Sommi, Martijärviu, jezera Alapää in pri Talmekajti. Sovražnik je imel velike izgube. Zapičili smo mnogo infanterijskega orožja in uničili 18 tankov. Boji se nadaljujejo.

V vzhodnem delu se je ob jezerih Vuoksi in Suvanto na obeh straneh udeleževalo topništvo. Ob reki Taipale je podvzel sovražnik nove napade, vendar smo ga pognali v izhodiščne položaje.

Severovzhodno od Ladoškega jezera je bila živahna artilerijska borba. Uničili smo tri tanke in dva oklopna avtomobila. Pri Kuhmu smo zavzeli več sovražnih zaklonišč in zajeli dva topa. Pri sasedbi utrjene sovražne postojanke prejšnji dan smo zajeli dva tanka, pet strojnih 20 brzostrelnih pušk, kakor tudi 4 avtomobile in 2 poljski kuhinji.

Na odseku pri Pečengju je sovražnik napadal ves dan. Naše čete so se umaknile na utrjene položaje pri Nautsiu. Uničili smo dva tanka.

Povsod krutost živahna in uspešna petrolna aktivnost.

V zraku: Tudi naše letalstvo je večerj izvedlo uspešne izvidniške, obrambne in bombne polete. Bombardiralo je med drugim neko sovražno letališče in vojaško skladišče daleč za fronto. Udeleževanje letalstva je bilo ves dan zelo živahno.

no. Bilo je več letalskih bitk, tako nad vojno čono kakor tudi nad zaledjem.

Velike skupine sovražnih letal so v zaledju napadle med drugim mesta Koivola, Lahti, Riihimäki, Hangö in Abo. Ubila je bila samo ena oseba v Lahtiju, nekaj drugih pa ni bilo ranjenih. Drugod ni bilo smrtnih žrtev. Sovjetska letala so povzročila s bombami nekaj požarov. Streljala so tudi v strojnici. V vojni čoni so napadla sovjetska letala med drugim mestu Eisevvaara in Lappeenranta. V slednji sta bili ubiti dve osebi. Napadi so se nadaljevali do večera.

Po potrjenih podatkih smo sestrelili v teku dneva 17 sovražnih letal. En nadaljnji primer še ni potrjen.

Poluradni dodatek k vojnemu komunikacijam pravi, da je bilo v Lappeenranti ranjenih pri napadih skupno 20 oseb. V Lahtiju je bil ubit neki starček na periferiji mesta, ki je šel ravno po cesti.

Sovjetsko poročilo

MOSKVA, 28. febr. AA. (DNB). Poročilo generalnega štaba leningrajskega vojne okrožja se glasi: V teku 27. februarja so sovjetske čete na Karelski ožnici o prišli preboja utrjene sovražne črte zasedle 13 utrdb med njimi devet z betonom oklupiranih za topove. Na ostalih oddelkih bojišča se ni dogodilo nič važnega. Sovjetske letalske sile so bombardirale z uspehom sovražne čete in vojne cilje na raznih oddelkih bojišča. V zraku ni bilo borbah je bilo sestreljenih 6 sovražnih letal.

Vatikanska kritika

RIM, 28. febr. s. (Reuter). «Osservatore Romano» se bavi s konferenco nordijskih držav v Kopenjahu in kritizira skandinavске države, da so v komunikaciji o konferenci opustile vsako tudi samo moralno izjavo solidarnosti s Finsko. List pravi tudi, da skandinavске države dobavljajo vojno orožje in material, da bi lahko na podlagi tega dosegli pri njih upoštevanje svojih pravic v pomorski plovidbi.

Zadnja pot za narodno stvar zaslužnega delavca

Ljubljana je večerj izkazala zadnjo čast nepozabnemu Ivanu Vrančiču

Ljubljana, 28. februarja. Včeraj popoldne je napredna Ljubljana sremila na zadnji poti pokojnega podpredsednika kasacijskega sodišča Ivana Vrančiča v hiši žalosti na Dolni-Ki cesti je opravil molitve šentjakovski župnik g. Janko Barle v imenu prijateljev in sodelavcev za nacionalno in narodno stvar. kateri je zaslužni pokojnik posvetil svoje najboljši moči pa se je dočel od dragega pokojnika državni tožilec g. Branko Goslar. V svojem lesem govoru je opisal kremenit in plemenit lik pokojnega Ivana Vrančiča v imenu mlade napredne generacije je sregovoril ob krsti predsednik Jugoslovanskega naprednega akademskoga društva «Jugoslavija» g. Zidarč Čani Jugoslovavce so s cvetjem posuto krsto prinesli z domačega oroga na mrtvaški voz. Narkar se je razvil dolga žalna sprejeda. Za krstom so korakali oznaniki v uniformah sledili so venci prijateljev in obžalvalcev iz vrst napredne mladine za krsto je slabo globoko užaloščena vdova gospa Mi ka s sinovoma Ivanom in Božom ter ostalo sorodstvo za njimi da dolga vrsta pokojnikov prijateljev in znancev ter zastopniki najvišjih oblasti, kulturnih in gospodarskih korporacij ter organizacij v okoliščini kapeli pri Sv. Križu je opravil pogrebne molitve župnik Barle. Ob adortem grobu se je od velikega in plemenitega pokojnika poslovil v imenu prijateljev višji državni tožilec g. dr. Luka Kravina.

SPOMINSKA SEJA NAPREDNIH STAREŠIN

Snoči ob 20 uri so priredili najboljši prijatelji in sodelavci pokojnega Ivana Vrančiča spominsko večerj v veliki dvorani Kazine. Na pietetno svečanost so prišli člani starešinskega društva «Jadrana» in zastopniki drugih naprednih organizacij. Spominski govor je imel odobredsednik primari dr. Alojz Zalokar, ki je prikal o pokojniku: «Kot človeka, ki se je zavedal da je iz naroda in je vse svoje življenje živel za svoj narod Univ. prof. dr. Rudolf Balcic je opisal lik pokojnika kot strokovno sposobnega, čisto nacionalnega in v vsakomur prijaznega sodnika. Svojo odstopnost so opravili brzojavno minister dr. Albert Kramer, dr. Dolar ter odrednik Zveze naprednih starešin dr. Tominc. V duhu so se pridružili prijateljem ki so počastili spomin velikega pokojnika.

Živilski trg

Ljubljana, 28. februarja. Na trgu je vedno več blaga, odkar je postel miraz. Dovolj je zadnje čase lažji, ker so ceste zopet kolikor toliko uporabne za promet tudi v okolici. Omogočen je pa tudi prevoz zelenjave, ne da bi tvegali, da bi jim pomrznila.

Kjub temu je zelenjava še precej draga. Malo se je sicer pocenila, kar pa ne vpliva v splošnem na gospodinjstvo izdatke. Uvožena zelenjava je bila lani osorej že znatno cenejša. Letos je najbrž dražja tudi zaradi tega, ker je mraz napravil mnogo škodo na površini tudi v južnih pokrajinah v Italiji in Dalmaciji. Predraga se zdijo splošnim zašti endivija in druge vrste podobnih zimskih salat. Prejšnjaja leta so jo prodajali ob tem času približno 75% ceneje. Zdaj je še vedno po 12 do 14 din/kg. Nenavadno drag je letos tudi gorški radič po 24 din/kg. Precej pa še ustreza cena cvetave. Lepo prodajajo po 6 do 8 din/kg. manj svežo pa po 4 do 5 din.

Malu so se pocenile nekatere vrste domače zelenjave, a razen tega je tudi več blaga naprodaj kakor ga je bilo pred tednom. Danes je bilo naprodaj še precej špinade, ki je nekaj časa sploh ni bilo na kmečkem zelenjadnem trgu. Špinaca se je tudi malo pocenila. Najlejša je po 18 din/kg. Posebno mnogo je pa motovlica, ki so ga zelenjadarji začeli zopet nabirati izpod snega. Kljub temu pa ga še vedno prodajajo po 2 din/merico. Pač pa se je pocenil domači radič, ki ga je zdaj med zelenjavo na trgu največ. Najlejšega so danes prodajali po 150 din/merico. — Med zelenjavo je tudi še dovolj zeljnatih glav, ohrovt, korenja in zelene. Nekoliko manj je krompirja, vendar dovolj v primeri s povpraševanjem.

Kmetje zalagajo trg ob trdnih dneh tudi še z zimskimi jabolk. Lepega sadja sicer nimajo več, a ga prodajajo po zmernih cenah, povprečno po 3 do 4 din/kg.

Perutninski trg je bil danes nekoliko slabše založen, ker je konec mesca in prodajalci niso mogli pričakovati živahnije kupnje. Jajca so se še malo pocenila, tako da jih zdaj prodajajo že po 9 kosov za 10 dinarjev.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 uri
Sreda, 28. februarja: Asmodej. Red Sreda
Četrtek, 29. februarja: Praznik cvetočih
česenj. Red B

Petek, 1. marca: zaprt
Sobota, 2. marca: Strahopetec. Premiera.
Premierski abonma

Lenormand je eden izmed tistih francoskih dramatik, katerih vrline so v velikem poznavanju človeške psihine in njenih peripetij in v možnosti učinkovite odrske ponazoritve vseh duševnih tresljajev. Široko orisan okvir k tragediji umetnika, ki se odtegne vojaški dolžnosti iz želje po življenju in ustvarjanju, nudi igralcem učinkovite vloge. Naslovno vlogo v «Strahopetcu» bo igral Kralj.

OPERA

Začetek ob 20 uri
Sreda, 28. februarja: Lok. Plesni večer Pie
in Pina Mikarja. Izven
Četrtek, 29. februarja: Jolanta, balet Hre-
stač. Red Četrtek

Petek, 1. marca: ob 15. uri: Nižava. Di-
jaška predstava. Globoko znizane cene
od 16 din navzdol

Sobota, 2. marca: Tosca. Izven. Gostova-
nje Vere Majdičeve in Borisa Popova

Zanimiva razstava

Ljubljana, 28. februarja. Veliko zanimanje vzbuja v Ljubljani te dni razstava dela daril za siromašne matere v Slovenski Koroski, ki jo je pri Novi založbi v šelenburgovi ulici napravilo agilno društvo prijateljev Slovenskih goric. Razstavljen je le majhen del daril za dojenčke, daril za ubožno šolsko mladino in odrasle pa zaradi pomanjkanja prostora ni bilo mogoče razstaviti. Namen razstave je pokazati, da še bjejo med nami dobra srca, ki razumejo veliko siromaštvo in stisko našega obmejnega prebivalstva.

Higienski zavod priredi s sodelovanjem društva prijateljev Slovenskih goric v mescu marcu socialno in zdravstveno akcijo v Slovenski Koroski. V enajstih krajih bo prirejena higiena razstava s posebnimi tečajji, zdravstvenimi predavanji in predvajanjem filmov higijenske vsebine. Zaščitne sestre, ki bodo vodile razstave, bodo tudi v oddaljenih krajih obiskovale kmečke in delavske matere na njih domovih ter jim dajale nasvete o negi dojenčka in bolnika. Pri tej priliki bodo dajale najbolj potrebnim pomoč v obliki razstavljenih daril. Da je ta akcija res zelo važna in potrebna, so dokazale vse dosedanje prireditve te vrste. Naše obmejno ljudstvo bomo pridobili in obdržali le z ukrepi, ki bodo zboljšali njegov težavni položaj. Kako važno je to v sedanjih resnih časih, ni treba posebej

Blížnjemu posvečeno požrtvovalno delo

Ljubljanski pododbor RK je imel snoči dobro obiskan občni zbor

Ljubljana, 28. februarja. V dvorani Delavske zbornice je bil snoči dobro obiskan občni zbor ljubljanskega pododboru Redčega križa. Zborovanje je otvoril predsednik g. dr. Oton Fetič, ki je pozdravil navzoče, posebej pa predsednika banovinskega odbora RK g. dr. Krejčiča. V obširnem predstavenem poročilu je omenjal, da so se na svetovnem obzorju zbirali temni oblaki že ob času lanskega zborovanja, nismo pa pričakovali, da izbruhne tako kmalu krvava vihra. Skoro ves svet si stoji danes do zob oborožen nasproti. Tudi tam, kjer še vlada mir, je ozračje nasičeno z elektriko, ki potrebuje najmanjšo iskro, da izbruhne nevihta.

Redči križ odklanja vojno kot sredstvo mednarodnega obračunavanja, žal pa RK, dasi razpreden po vsem svetu, predstavlja preslabo silo, da bi mogel preprečiti krvave grozote. Ko vidimo vojni požar vseokrog sebe, bi bila zločinska malomarnost, ako se ne bi tudi mi pripravljali za nezaščiteni, a vendarle možni primer, da nas zajame vojna vihra. V tem smislu se je razvijalo tudi delo pododboru RK v preteklem letu, obenem se pa niso zanemarjale mirovne naloge. Zimska socialna akcija je bila organizirana v preteklem letu prav tako pri srcu, kakor prejšnja leta, več pozornosti pa se je moralo posvečati izvežbanju, pripravi in učenju večjega števila dobrovoljnih bolničark in bolničarjev, teh idealnih pomočnic in pomočnikov, ki so pripravljeni staviti svoje sile na razpolago v primeru vojne. Pomembna za pravo razumevanje ljubljanskega prebivalstva je vzor na vna, s katero se je lani več šol idealnih naših sošolčank in sošolčev pripravljalo v bolničarskih tečajih za svoje vzvišene naloge. Bridko nam je bilo, da smo morali spet več sto mladih ljudi lani odkloniti zaradi pomanjkanja prostorov in zdravniških moči, imamo pa upanje, da se bo letos večanje bolničarskih moči intenzivno nadaljevalo.

Število članov je lani naraslo in sploh se je ideja RK globoko ukoreninila med prebivalstvom. Pohvaliti je treba ljubljanske trgovce, ki so po svojih močeh skušali lajšati bedo poljskim beguncem ob priliki njihovih transportov skozi Ljubljano. Zahvala gre za podporo predvsem mestni občini, banovinskemu odboru RK ter njegovega predsednika dr. Krejčiču, ljubljanskim denarnim in gospodarskim zavodom vsemu ljubljanskemu prebivalstvu, vsemu odboru, zlasti pa vrstam samarijanov in samaritanek.

Po poročilu predsednika pododboru je povzel besedo predsednik banovinskega odbora RK g. dr. Krejčič, ki je toplo pozdravil navzoče in naglasil da bi bila usodna pogreška, če se ne bi tudi mi pripravljali za vse večjo okrepitev RK in ne bi več bili moči Omenjal je dalje vzorno delo zlasti naše samarijanske organizacije in je slednjič čestital ljubljanskemu pododboru k njegovim lepim uspehom.

Sledilo je tajniško poročilo g. Malešiča, ki je poudarjal, da se organizacija RK za veda, kaj se pričakuje od nje. Zato moramo vsi na delo in mora vsak storiti svojo dolžnost. Organizacija šteje zdaj skupno 3780 članov.

O delu prireditvenega odseka je obširno poročala njegova predsednica ga Minka Krofotova. Za tumbolo RK, ki bo najbrž letos v maju ali juniju, je prodanih že za 25 tisoč din srečk. Glavni dobitek je, kakor znano, parcela v Šiški. Odbornik g. višji svetnik Miroslav Gregorka je poročal o delu odseka za poljske begunce. Poročevalec je omenjal podporo ki jo je pododboru naklonil poljskim beguncem zlasti ob priliki, ko je šlo med drugimi skozi Ljubljano tudi 40 otrok, ki so ostali brez staršev, brez sorodnikov in brez domovine. Obširno in temeljito poročilo samarijanskega odseka je podal njegov predsednik dr. Franta Mis. V vseh tečajih se je izvežbalo več sto novih samarijanov, članov ter članic in le nekatere niso napravili izpita. Za socialni odsek je poročal njegov načelnik g. ravnatelj Anton Jagodic, ki je omenjal zlasti zimsko podporo O delu in uspehih organizacije podmladka RK je spregovoril referent g. Starman. Podmladek šteje v našem mestu že nad 4500 članov.

Blagajniški pododbor RK g. insp. Mlejnik je podal natančen obračun in premoženjsko stanje organizacije, nakar je poročal za nadzorni odbor vsi, insp. g. Mešek in predlagal odboru razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta. Po sprejetju in odobritvi proračuna za prihodnje leto so zborovalci prešli na volitve in soglasno izvolili za predsednika spet priznanega socialnega delavca dr. Otona Fetiča, na svojem mestu pa je ostal domala tudi ves ostali stari odbor. G. predsednik si je od zboru še zagotovil pravico da se sme poleg izvoljenih odbornikov kooperirati odbor še 4 do 8 novih odbornikov. Sledilo so volitve predsednikov odsekov, nakar je bil občni zbor zaključen.

François Mauriac: Asmodej

Izredno zanimiva, psihološko apartna igra za gledališke slačokusce ostavlja močan vtisk

Ljubljana, 28. februarja. Stanko Leben je v svojem eseju o francoskem nesmrtniku, romanopisci Mauriacu zapisal prav na zaključku: »Ta prikrita dvojnost, očarljiva, a obenem neprijetna, je lastna skoro vsem Mauriacovim romanom.« (Gledal. list 13.)

Ta označba velja točno tudi o Mauriacovem dramatskem prvencu «Asmodej»: očarljiv je, izredno zanimiv, a obenem neprijeten. Tu gledamo umetnino silne psihološke poglavitnosti v nekaj izjemnih značajih, kakršne srečavamo v svoji praksi zdravnikov in odvetočnikov, nam pa na sredo ostajajo prikriti in zato neznan. To so patološki ljudje, nesreča za okolico, a najbolj nesrečni zase v svoji morda podedovani ali po nezdružnih doživljajih pridobljeni abnormalnosti. Na zunaj pa so videti čisto naravni in zdravi, uživajo ugled in imajo vpliv, ki je zmerom kvaren. V vseh

poklicih so taki ljudje dvojnih obrazov, a zlasti poguben je njih vpliv, ako so kleriki ali pedagogi, zagreneli mučenici in zlobni mučitelji.

Mauriac je postavil v svojo igro za osrednjo osebnost hišnega učitelja Blazija Coutura, odličnega latinca in matematika. Bil je v duhovniškem semenišču, odkoder so ga pognali, a mu iz usmiljenja preskrbeli instruktorsko službo na podeželskem gradiču mlade vdove Marcela. Že osem let sameva lepa Marcela s skoraj odraslo hčerjo Emanuelo ter s dvema mlajšima otrokoma, sinkom in hčerko.

Ta Blazij, potomec bede in preganjanec zaradi lastnosti svojega bolnega značaja in zatiranih strasti, se na gradiču razvije v pravčatega vampirja, volkodlaka ali polpa. Avtor ga označuje kot Asmodeja, svetopisemskega demona, ki razkriva hiše in se vročično naslaja nad ljubezenski-

mi prizori po sobah. Rad bi se jih udeleževal, a iz zavesti lastne manjvrednosti, lastne telesne odvratnosti, moralne gnilobe in strahopetnosti se maščuje nad okolico s tem, da jo terorizuje in z uprav pošastno sugestijo zasnuje. Glumi skrb za sloves gospe Marcela skrb za pravilno odgojo dece, a je egocentričen ljubosumnež in podlec rafiniranih spletk in hujskanj drugega proti drugemu.

Prva žrtev mu je gđ. vzgojiteljica, ki jo je, vso sestradano, kar lahko le enkrat vzel in takoj zavrgel brez čuta odgovornosti. Bednica pa se ne more več odtrgati od vampirja ter mu je zasnujena brez ponosa. Tudi ona je bolna duša.

Prihod mladega zdravnika Angleža Fanninga na to grajsčino, da bi se utrdil v francosčini in se seznanil s francoskim rodbinskim življenjem, sproži v Blaziju nov plaz ljubosumnih podlosti. Boji se za go. Marcela in za gđ. Emanuelo, spletakarji tja in sem, popuščaja, kadar slutu uspeh zase ter skoro že izrine Fanninga iz grajsčine. S tem, da zmaguje njegov patološki tip celo nad sportno zdravim Angležem, je hotel avtor še posebno nakazati silno moč Couturjevo. V borbi, ki se vname za Fanninga med veneto materjo in pravkar vzcveto hčerjo, končno vendarle zmaga mladost in pravilni materski čut. Ta boj dveh žen za istega moža je glavno dejanje v igri.

Vseskozi napeto, psiholoških potez prebogato dejanje, odlični dialog in različni močno označeni značaji vzdušujejo ves večer živo zanimanje gledalčeve, ako ima slučajno pogled tudi na — dno življenja, za kulise, ki se navadno ne premaknejo. Drugim bo težko, predvsem mučno, morda celo dolgočasno in formalno razvlečeno.

Režiser M. Skrbinec nam je postavil odlično uprizorjeno in skrbno pripravljeno predstavo. Publika si samo želi glasnejše govorice dam. Izredno naprošen, opozarjajo, da se je besedilo v zadnjih vrstah pritičljiva slabo in v 1. nadstr. loč samo deloma razumelo, a še više se ni mestoma skoro nič slišalo in razumelo. Naj bi se režiserji o tej akustiki preprečevali osebno na premiera, da bi nedostanke odpravljali na reprizah. Zakaj ljudje hočejo slišati in razumeti, ne le gledati. Scenograf Ing. Franz je za vseh pet aktov zgradil lepo prizorišče sobane s teraso.

Snežne razmere

Dokler se snežne razmere bistveno ne izboljšajo, se nam zdijo nepotrebno priobčevati podrobne podatke o njih, kakor smo jih dodel. Današnje poročilo pravi, da je sneg oorenjen, razen Rateč-Planice, Peč-Petelinjaka, Komne, Kravca, Velike Planine, Radovljice, Sodražice in Sv. Lovrenca na Pohorju, kjer je na prisojni strani snežec. Temperatura je bila davi povsod pod ničlo, in sicer od — 6 do — 1.

Beleznica

Danes: Sreda, 28. februarja: Gabrijel, Baldomir

DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matija: Kina dobiva orožje
Kino Sloga: Železna pest in Nobene milosti

Kino Union: Na Elizabetinski poljanah
Sadjarska in vrtnarska podružnica Ljubljana: predavanje univ. asistenta Gabrijela Tomažiča o »Spremenljivih in dednih lastnostih rastlin ter njihovemu pomenu pri gojenju in izbiranju kulturnih rastlin« ob 19. v kemijski dvorani I. dr. realne gimnazije v Vegovi ulici (realiki)

DEZURNE LEKARNE
Danes: Mr. Sušnik, Marjiti trg 5. Kuralt, Gosposvetska cesta 4, Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Opod s'ta

Zgovorni jeziki pripovedujejo po Ljubljani, da je bil konzum šampanjca zadnje čase v našem mestu izredno velik. Šampanizirali so gospodje, ki bi jim človek ne prisodil, da imajo pod palcem toliko tisočakov, da jih lahko kar razmetavajo. In seveda, kakor je ob takih prilikah in priložnostih že stara navada, niso šampanizirali sami, temveč v veseli damski družbi. Ena taka vesela dama se je v nedeljo neradoma nekam odpeljala in ne vemo še, ali se je že vrnila in ali se sploh nametava vrniti.

Okrog šampanjca in družbe, ki ga je tako navdušeno pila, se prede zdaj toliko govoric in ugibanja, da človek ne ve prav, kaj in komu bi verjel. No, sicer je pa nekaj tudi že to, da se lahko o vseh: družbi veselo kramlja. Tako imenovani, ali tudi, Slovinci, pa trenutno ne morejo piti šampanjca.

Z Zidanega mosta

Planinski dom na Lisci dobi elektriko. V nedeljo so imeli naši planinci pri Juvandču izredno sejo, katero je vodil načelnik SPD Zidani most g. Gostiša Andrej, šolski upravitelj v Loki pri Zidanem mostu. Za sejo je vladalo veliko zanimanje, zato je bila udeležba skoro polnoštevna. Po uvodnih formalnostih je načelnik podal svoje poročilo o elektrifikaciji planinskega doma na Lisci, ki bo stala okoli din 30.000. Napravljeno so že vsi potrebni načrti. Z delom se bo pričelo takoj, čim bodo dopuščale vremenske prilike. Ta ali pa prihodnji teden se bodo začele kopati jame, v katere bodo postavili električne drogeve. Pri studencu pri št. Joštu pod Lisco se bo montirala električna črpalka, ki bo, čim bo napravljen tudi vodovod, poganjala vodo v rezervoar. Stroški za elektrifikacijo s pogonskim motorjem v št. Joštu brez vodovoda so predvideni na 30.000 din. Vidi se, da je postala SPD Zidani most pod vodstvom svojega načelnika zelo agilna. Želimo ji čim več uspeha!

Letošnji velesesej v Leipzigu

Velesesej v Leipzigu je bil doslej prav za prav ločen v dva velika dela, ki bi lahko vsakega zase smatrali za velesesej. V mestu aarnem so ogromne razstavne palače, za mestom v bližini slovečega »Spomenika bitke narodov« pa zavzema ogromen razstavni prostor izredno bogato založena razstava vsega, kar sta ustvarila sodobna tehnika in gradbeni stroka. Letošnji spomladanski velesesej v Leipzigu pa prinaša v tem pogledu nekaj novega. Drugi del, veliko revijo tehnike in stavbarstva, so namreč preložili na poznejši čas. To je napotilo mnoge razstavljavce in posetnike tehniškega veleseseja, da so izrazili željo, da bi jim bilo navzile temu med pomladanskim velesesejom omogočeno obravnavati tudi tehniška in trgovinska vprašanja.

V ta namen je velesesejski urad sklenil povabiti vse interesente preloženega tehniškega in gradbenega veleseseja na sestanek, ki bo v sredo 6. marca ob 17.30 v Centralnem gledališču v Leipzigu, vhod Gottschestrasse. Sestanek bo pripravljen po temeljitih skusnjah tako, da bo imel vsak kupec možnost, informirati se točno o vsem, kar ga bo zanimalo. Razen tega so v okviru velesesejskega urada interesentom na razpolago informacijske pisarne in posvetovalnice, kjer lahko dobe vse potrebne informacije. Dvorana bo razdeljena v strojno elektrotehnično in gradbeno skupino, da se bodo tako tovarnari, kakor kupci podobnih panog laže sestali.

PREMIERA!
Misteriozni film — v vrtincu senzacij in pustolovskih podvigov. — **DOLORES DEL RIO** — George Sanders.
KINO MATICA, tel. 21-24 — Ob 16., 19. in 21. uri.

Sacha Guitry slovit režiser, igralec in romanopisec, pokaže svoj najnovejši duhoviti film **NA ELIZEJSKIH POLJANAH** Remontons les Champs Elysées
Izredno napeta in zanimiva vsebina: Učitelj, potomec kralja Ludovika XV., sorodnik Napoleona in Marata pripoveduje učenec zgodovino elizijskih poljan, najzanimivejši del pariske in francoske zgodovine! Film bleška, razkošja! Izvrstni igralci! Jacqueline Delubac in Lucien Baroux. **DANES PREMIERA!** Ob 16., 19. in 21. uri. **KINO UNION, tel. 22-21**

DVA FILMA za gledalce željne senzacij in napetosti:
Pojoči kowboy in njegov belec v senzacionalnih napetostih, kjer se bje borba za pravico in srečo!
ŽELEZNA PEST
Danes ob 16., 19. in 21. uri.

NOBENE MILOSTI!
KINO SLOGA, tel. 27-30

DNEVNE VESTI

— Prosvetni minister do 4. marca ne bo sprejemal strank.
— Pred začetkom novega proračunskega leta. Tekoče proračunsko leto se bliža h koncu. 31. marca preneha veljavnost proračunskega leta 1939-40. In novi državni proračun za leto 1940-41. naj bi stopil v veljavo 1. aprila. Toda osnutka novega proračuna še nimamo. Velike izpremembe v notranji ureditvi naše države so povzročile ta zastoj, pa tudi Narodna skupščina je bila razpuščena in tako ni bilo mogoče pripraviti novega proračuna. Toda država brez njega ne more ostati. Vprašanje je, ali kakšen izhod se bo našel iz tega položaja.
— Ustanavljajo se trije posvetovalni odbori. Pri trgovinskem ministristvu se ustanove trije posvetovalni odbori in sicer odbor za pospeševanje industrije in obrti, za kovinsko industrijo in za usnarstvo. Namen vseh teh posvetovalnih odborov je dvigniti proizvodnjo v naši industriji.
— Ustanovitev stalne jugoslovanske trgovinske delegacije v Londonu. Trgovinski minister dr. Andrej je izdal odlok o imenovanju našega trgovinskega delegata v Londonu. Imenovan je bil dr. Jurak, dosednji delegat Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Pragi. Dr. Jurak odstopi v London v začetku marca.
— Konferenca jugoslovanskih in bolgarskih finančnih strokovnjakov v Sofiji. V Sofijo so odpotovali naši finančni strokovnjaki na konferenco ob priliki ustanovitve Bolgarsko-jugoslov. trgovinske zbornice. AN del delegacije je bil direktor dezinje direkcije Narodne banke. Udeležil se je konference z zastopniki bolgarske Narodne banke. Razpravljali so o važnih vprašanjih zunanje trgovine med našo državo in Bolgarijo.
— Pomamljanje bencina v Dalmaciji. V ponedeljek in včeraj je bil ustavljen promet na nekaterih avtomobilskih progah med Splitom in Zagorsko Dalmacijo, ker je v Splitu zmanjkalo bencina.

Rezervirajte si vstopnice za koncert

Ljubljanskega kvarteta
1. marca 1940 — petek ob 20. uri
Velika filharmonična dvorana!

— Lep uspeh narodnega delavstva v Hrastniku. V nedeljo 25. t. m. so se vršile v Hrastniku volitve v Bratovsko skladnico. Pri teh volitvah so nastopile vse skupine in so bile vlozene tri kandidatne liste in to: lista Narodne strokovne zveze, ki je dobila 171 glasov in 17 mandatov, lista Jugoslovanske strokovne zveze, ki je dobila 118 glasov in 11 mandatov ter lista Zveze rudarjev Jugoslavije, ki je dobila 176 glasov in 17 mandatov. Uspeh Narodne strokovne zveze je nad vse nepričakovan in razveseljuje posebno če pomislimo, da do sedaj ni imela NSZ nobenega zastopnika v bratovski skladnici. Iz volilnega rezultata pa je tudi razvidno, da je rudarsko delavstvo spregledalo in spoznalo, da je edino NSZ prava zagovornica delavskih interesov. V nedeljo 3. marca pa se bodo vršile tudi volitve obratnih zaupnikov in prav rezultati, ki so bili doseženi pri volitvah v Bratovsko skladnico daje zadostno jamstvo, da bodo tudi te volitve uspele nad vse čestno za NSZ. — V petek 1. marca se bo vršilo delavsko zborovanje, ki ga sklicuje podružnica NSZ v Hrastniku. Sestanek se bo vršil ob 16. uri v gostilni g. Brliča. Na sestanku se bo poročalo o pomenu obratnih zaupnikov ter o splošnem delavskem položaju. Na sestanku bo prišel tov. Makše zastopnik NSZ iz Ljubljane.

— Zanimivi podatki o našem gospodarstvem položaju. Narodna banka bo imela 3. marca svoj redni občni zbor in upravni odbor je za to priliklo pripravil obširno poslovno poročilo, ki vsebuje mnogo zanimljivih podatkov o razvoju našega gospodarstva ob izbruhu evropske vojne. Med drugim je v poročilu navedeno, da je obtok bankovcev začel narasčati že predlanskim in se je povečeval lani vse leto, zlasti v drugi polovici leta. Povečal se je od 6.920 na 6.998 milijonov din. Povečala se je tudi vsota kovane denarja, in sicer za 205 milijonov na 983 milijonov din. Lani so narasli dolgov države od 1.627 na 1.633 milijonov din. Naval vlagateljev na denarne zavode so zavirli ob začetku vojne z uredbo o praznikih za banke, pomeje pa z uredbo o izplačevanju denarnih vlog. Od avgusta do konca leta je bilo izplačanih 1.400 milijonov denarnih vlog. Hranilne vloge so se zmanjšale na 10.145 milijonov din. Narodna banka je po 7. septembru dovolila okrog 310 milijonov din kreditne za izplačevanje denarnih vlog. Vendar je bilo do te vsote porabljeno le 81.2 milijonov din.

— Našim bolnicam posvečena konferenca. V ministristvu socialne politike in narodnega zdravstva se je pričela včeraj konferenca zastopnikov ministristva vseh upravnikov državnih bolnic, upravnikov umobolnic zdravilišč za tuberkulozne. Konferenca je bila sklicana na pobudo ministristva samega. Njen namen je ugotoviti dejansko stanje v naših bolnicah, o katerem bodo poročali njihovi upravniki in reši naj se končno preide vprašanje naših bolnic ter izdela načrt ne samo za izboljšanje sedanjih razmer, temveč za zgraditev novih in razširjenje obstoječih državnih bolnic. Konferenco je otvoril minister dr. Budisavljevič, ki se je v svojem govoru dotaknil težkega položaja naših bolnic in naglašal potrebo smotrnega dela za ureditev tako važnega socialnega in nacionalnega vprašanja, kakor je to. Prou-

reditve, modernizacija, razširjenje obstoječih in gradnja novih bolnic iz finančnih in tehničnih razlogov ni mogoča v kratkem času. Najprej je treba storiti to, kar je najvažnejše in najnujnejše in sele potem pride na vrsto vse drugo. Najprej je treba zagotoviti zadostno število postelj in pravilno razdelitev bolnikov. Za ministristvom je povzel besedo načelnik sanitetnega oddelka dr. Ivančič, ki je obširno poročal o razmerah v naših bolnicah in našteval, kaj vse je potrebno, da se te razmere izboljšajo.

— Sprejem gojencev v podčastniške sile. Vojno ministristvo je razpisalo natečaj za sprejem gojencev v inženirsko podčastniško sile kralja Petra Osvoboditelja v Sabcu, v artiljerijsko podčastniško sile v Cupriji, v prvo pehotno podčastniško sile kralja Aleksandra I. v Beogradu, v II. pehotno podčastniško sile v Bileci in v četrto pehotno podčastniško sile kraljice Marije v Zagrebu. Podrobnosti natečaja bodo objavljene v »Službenem vojnem listu«.

— Razpisana »Luzba banovinskega cestarja. Banska uprava razpisuje pri okrajnem cestnem odboru v Mariboru službeno mesto banovinskega cestarja in sicer na banovinski cesti II. reda št. 222 št. II. Velika az osek od km 600 do 12.535. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 15. marca pri okrajnem cestnem odboru v Mariboru.

— Zveza zdravstvenih pomočnikov kraljevine Jugoslavije. Včeraj je bil v Beogradu izredni občni zbor osrednje uprave Združenja zdravstvenih pomočnikov. Na njem je bilo sklenjeno ustanoviti Zvezo zdravstvenih pomočnikov kraljevine Jugoslavije.

— Za zaščito otrok za primer vojne so darovali: Svečarna »Pax«, Kopač & Stele, Ljubljana 100 din; Medić-Zankl, tovarna olja, Jakob in barv d. z. o. z., Ljubljana 100 din; Tekstilna tovarna za pliš F. Elifir, Ljubljana 30 din; Grajska kolovarska lesna industrija Feliks Stare, Kolovec, 50 din; Ivan Rus, lesna industrija, Loški potok 100 din; Erika Kac, Maribor 20 din; »Etar«, tovarna gorčice in konzerv, družba z o. z., Kamnik 30 din; Tovarna lesovine in lepene E. Pogacnik, Brezno 100 din. Iskrena zahvala! Unija za zaščito otrok, Ljubljana.

— Dalmatince škof v Avstraliji. Za katoliškega nadškofa v Adelaidu v Avstraliji je bil imenovan dr. Mate Beović, doma iz Dalmacije, star 43 let. Njegovi starši so živeli na Braču, od ko'or so se preselili v Calorne v Južno Avstralijo, kjer je bil Mate rojen.

— Pocenitev jake v Zagrebu. Še ni dolgo tega, ko so bila jake v Zagrebu po 2.50 din, zdaj se pa že dobe po 80 par. Pač je pa kompir v Zagrebu še vedno po 2 do 2.50 din kg.

— Prva Zagrebčanka odpotovala kot polničarka na Finsko. Iz Zagreba se je odpeljala na Finsko polničarka Stefanija Skanjec. Doživela je veliko razočaranje v ljubezni in zdaj se hoče posvetiti delu za bližnjega. Pravi, da je sklenila odpotovati na Finsko zato, da bodo tudi Hrvatice zastopane med narodi, ki podpirajo hrabro finsko vojsko.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, stanovitno in zmerno hladno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Dubrovniku 13, v Splitu in Kumboru 12, na Rabu 10, na Visu 8, v Sarajevu 6, v Ljubljani 5.6, v Zagrebu 5, v Mariboru 3.4, v Beogradu 3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767.4, temperatura je znašala 0.8, na aerodromu —2.6.

— Pretepen berac. V Polhovem Gradcu se je včeraj razjezil posestnik Ivan S. na prosjaka Tomaža Osredkarja. Osredkar, star nad 60 let, se je v hribih napil žganja, potem je pa sitniral po vasi in okrog Ivanovih domačin. Ker je postal že nasilen, ga je hotel S. odpotiti, pa se mu je Osredkar postavil v bran. To je posestnika še bolj razjezilo, da je slednji pograbil debelo palico ter udaril prosjaka po glavi in po rokah. Poškodovanca so prepeljali v bolnico, S. pa se bo moral zagovarjati na sodišču.

— Nesreče. Čevljarški vajenec Anton Boh iz Ribnice se je včeraj drsal na ribniku, pa je padel in si zlomil desno roko v zapestju. — Preužitkarica Neža Zuvan iz Bohinjske Bele je domov grede padla na poledenosti cesti in si zlomila levo nogo. — V bolnico se je včeraj zatekel tudi delavec Andrej Rupnik iz Lanišča, ki ga je popadel pes in ga poškodoval na noči.

Iz Ljubljane

—lj H koncertu APZ! Akademski pevski pevski zbor v Ljubljani, ki bo imel svoj koncert 11. marca v veliki dvorani hotela Uniona ob 20., vjudno opozarja posetnike koncerta, ki nameravajo priti iz oddaljenih krajev, naj si blagovoljno preskrbeti vstopnice že v predprodaji. Vsako leto se namreč dogaja, da mnogi, ki se pripeljejo celo od zelo daleč, ne dobe več vstopnic zaradi razprodane koncertne. Koncertna blagajna posluje vsak dan od 8.—13. ter od 16.—19. ure na univerzi v vratarjevi loži. Cene od 40 do 10 din, stopišča 7 in 5 din.

—lj V Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani pri franciskanskem mostu se sedaj nahaja optik in urar FR. P. ZAJEC, torej ne več na Starem trgu. — Samo kvaliteta optika.

VALČKOV VEČER NA TABORU

2. MARCA 1940 OB 20. URI

—lj Premiera petdejanske zabavne igre s petjem in godbo »Pekovska čbo v šentjakobskem gledališču v soboto 2. marca ob 20.15. Igro je priredili po Vilkenovski igri »Pošteno delo« K. S. Igra je skrbno pripravljena in povsem na novo opremljena. Lepe pesmi in godba poživljajo dejanje. V vodilnih vlogah bodo nastopili: Bučarjeva, Sancinova, Vidčeva, Hanič, Košak, Lavrič, Milčinski, Pjeval, V ostalih vlogah sodeluje škola ves ansambl. Režijo vodi Klemenčič Savo, glasbeno vodstvo ima Dietz Milan. V nedeljo 3. marca ob 20.15 se igra ponovl. Kupite vstopnice že vnaprej od danes dalje.

—lj Občni zbor krajevne organizacije JNS za spodnješiški okraj bo v soboto 2. marca ob 20. v prostorih hotela Bellevue z običajnim dnevnim redom. Vabimo članstvo, da se zbora zanesljivo udeleži. Na obnem zboru bo podano tudi politično poročilo.

—lj Rezervne oficirje člane podčastniške organizacije, da zbiramo naročnike za kovčene in torbice nepreklicno samo do 1. marca 1940. Kdor hoče izkoristiti ugoden nakup obveznih dveh predmetov, naj se nemudno javi v sredo ali petek med uradnimi urami v društveni pisarni. Pododbor Ljubljana.

—lj Senzacionalen program v kinu »Sloga«. Mnogo je ljudi v Ljubljani, ki žele v kinu videti semtertja filma, v katerih se vrste vrstolomne senzacije in pustolovščine. Uprava kina Sloga je ugodila želji teh ljudi in postavila na program kar dva senzacionalna filma, ki se bosta predvajala pri isti predstavi. Prvi film tega žanra je film »Železna pest« s slovitim junakom divjega zapada, pojočim kovbojem Charlesom Starretom. Poleg njega se bori za pravico in ljubezen še cela kopica njemu enakih junakov, na iskrih konjih, z istim levjim pogumom in srh. Pokanjanja, streljanja, preganjanja, borbe z zlikovci je v vsakem prizoru toliko, da bo z zanimanjem in napetostjo gledal ta film vsak obiskovalec. Nič manj napet seveda ni film »Nobene milostie«, v katerem bodo gledalci videli metode, s katerimi dela ameriški detektivski aparat v borbi z zločinci temnega ameriškega podzemlja. Kino Sloga bo tedaj občinstvo, ki ljubi napete programe, popolnoma zadovoljilo. Oba filma sta od danes dalje na sporedu. — 671

—lj Ljudski univerza v Ljubljani. Ker je g.dr. Marij Rebek službeno zadržan, odpade njegovo za danes napovedano predavanje in se bo vršilo meseca marca. Na Ljudski univerzi danes ne bo predavanja. 124-n

—lj Na koncertu Orkestralnega društva Glasbene Matice, ki bo v ponedeljek 4. marca v veliki dvorani hotela Uniona, bosta izvajali poleg škerjančeve »Suite« v 8 stavkih še dve francoski noviteti za Ljubljano: Faurejeva predigra k operi »Penelope« ter Saint-Saensova II. simfonija v a-molu, op. 55. Faure je nedvomno najstarejši francoski skladatelj, čigar delo se vedno bolj uveljavlja v glasbenem svetu zaradi izbirčnosti srce, posebnih melodičnih potez in bujne harmonije. Na operi »Penelope« je skladatelj delal mnogo let ter pomenja vsek njegovega odskega ustvarjanja. Predigra uvaja v tragiko osnovno razpoloženje tega dela in prikazuje skladateljeve kompozitorne odlike od najbolj preproste strani. Na koncertu Orkestralnega društva bo to delo prvič izvajano v Jugoslaviji. Koncertne vstopnice. Na čelu delegacije je bil direktor de Matice na Kongresnem trgu.

—lj Koncert Ljubljanskega kvarteta so vedno za prijatelje kornje glasbe eden najlepših dogodkov vsake koncertne sezone. Z izredno ljubezno in vstranostjo so se posvetili g. Pfeifer, Stančič, Šušteršič in Müller komorni glasbi v kvartetu. Tekom let so si vežbali izredno veliko repertoar in iz te svoje zakladnice nam bodo zaigrali v petek dne 1. marca v veliki filharmonični dvorani ob 20. uri Mozartov, Zikov in Debussyjev kvartet. Po običajnih cenah se dobe vstopnice v knjižarni Glasbene Matice.

—lj Akademsko podružnica CMD se v imenu kulturno ogroženih obmejnih Slovencev iskreno zahvaljuje vsem, ki so že darovali knjige. Posebno se »Hramcu«, ki je pokazal, da se zaveda svojega kulturnega poslanstva, da ga ima kot knjižna založba in ki je daroval svojo celotno knjižno zbirko. Posnemajmo! Akad. podružnica CMD, Wolfova 10-II. Tel. 40-38.

—lj S tramvajja je padel. Davi so bili reševalci pozvani na Tržaško cesto, kjer so pred hišo št. 97 naložili na avto Slavka K. Zjutraj se je peljal s tramvajem v mesto, zaradi gneče v vozu pa je nenadoma omahnil in padel na cesto, kjer se je pobli na glavi in po životu.

Ali sem prispeval za sokolski dom v Trnovem?

V večkrat je že prepozno, nikoli pa ni prezgodaj, da se začne s pravilno nego zob.

SARGOV
KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Darujte knjige za CMD

Ljubljana, 28. februarja
Akademsko podružnica CMD v Ljubljani toplo poziva vse narodno zavedne Slovence, da se spomnijo v teh dneh svoje narodne dolžnosti s tem, da podpro knjižno nabiralne akcijo, ki jo je letos organizirala omenjena podružnica.

Danes pozivamo vse, ki še verujejo v kulturo, da pomagajo vsaj v malem pri reševanju pred kulturnim zasvoženjem, ki preti našim obmejnim rojakom. Zavedajmo se, da je do naših meja le nekaj deset kilometrov in da se nam bodočnosti ni bati le, če bomo nanjo pripravljeni.

Zato smo obnovili to akcijo, ker je bila to naša dolžnost. Pozivamo pa tudi vas, ki živite v kulturnem izobilju, da pomagate onim, ki brenpe tudi po duševni hrani, a si ne morejo kupiti slovenske knjige. Saj žive v težavnih življenjskih okoliščinah (hvaležno sprejemamo tudi staro obleko).

Prav sedaj, ko morate na višji ukaz iz prazničevjati podstraja, se spomnite na knjižno akcijo naših akademikov, ki pričakujejo obilen odziv in vam bodo hvaležni v imenu dragih rojakov na meji. Knjige blagovolite poslati po pošti ali pa samo kratko z dopisnico sporočite svoj naslov in uro, kdaj naj pride po knjige naš poverjenik Sporočila naslovite na akademsko podružnico CMD, Wolfova 10 II, lahko se pa tudi poslužite tel. 40-38. — Akad. podružnica CMD.

Iz Celja

—lj »Mala ženka brez logike«. Ljubljansko gledališče »Mladina« bo uprizorilo v soboto 2. marca ob 20.15 v celjskem gledališču Reinoldjevo komedijo »Mala ženka brez logike« v režiji g. Milana Skrbinskega, režiserja Narodnega gledališča v Ljubljani. Obeta se lep umetniški užitek. Predstava je izven abonmaja. Vstopnice so v predprodaji v Slomškovi knjižarni.

—lj Simfonični koncert združenega orkestra Glasbene Matice in godbe 89. pp. v Celju bo v torek 12. marca ob 20. v celjskem gledališču. Na sporedu bodo izbrana simfonična dela. Za koncert vlada že sedaj veliko zanimanje.

—lj Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in celjski srez bo v torek 5. marca ob 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

—lj Ribiči naj dvignejo ribolovnice za leto 1940, pri mestnem poglavarstvu odnosno pri sreskem načelnstvu v Celju.

—lj Srednjošolski kramarskega sejma ne bo. Mestno poglavarstvo v Celju ponovno objavlja, da prvo soboto po sredi poseta, t. j. 2. marca v Celju ne bo kramarskega sejma. Kakor čujemo, je občini zmanjkalo denarnih sredstev za odvoz snega z nekaterih trgov in ulic, na katerih bi moral biti sejem. Zaradi tega je med prebivalstvom mnogo upravičene kritike. V soboto 2. marca bo torej v Celju samo živinski in svinjski sejem.

—lj Umri je v torek na Ložnici pri Celju 58letni upokojenec železnik Ivan Mirnik. V celjski bolnici je umrla 68letna delavčeva žena Franciška Landčeva iz Zagrada pri Celju.

ŠAH

Borbe za prvenstvo SŠZ

Po vsej Sloveniji se vrše od srede februarja naprej klubske tekme za prvenstvo S. Š. Z. V Ljubljani se je prijavilo za tekme doslej redno število moštvo in sicer 13. ki pripadajo 7 klubom. Ljubljanska skupina je razdeljena v dva razreda. Ker nastopata L. S. K. in S. K. Korotan v drugem razredu s bo dvema moštvoma. Je tehnični odbor Zveze določil, da igrajo moštva iz istih klubov takoi v prvem kolu med seboi, kajti le na ta način se dajo preprečiti na končni izid vplivajoči »umetni« rezultati.

L. S. K. je pretekli petek odigral prvo kolo. Lepo je bilo videti, kako se 32 šahistov, pripadnikov istega kluba toda različnih moštvo, bori, da svojemu moštvu pridobi kar največ uspeha. Da bo L. S. K. I. zmagal nad L. S. K. II. ni bilo dvoma. Slo je za tem, koliko točk bo drugo moštvo »odštignilo« prvemu. Da je zadnji izraz dobro izbran priča rezultat za L. S. K. I. so zmagali Preinfalk proti Samcu, prof. Gabrovšek proti Milanu Slokanu, Sikošek proti Poljanšku, Marek proti dr. Murku. Muzlovci proti Forajtu ter Levčič proti Počkarju. Edini Gerzinič je mesto zmage v par potezah za prvo moštvo, omogočil doseči isto Zrilicu za drugo moštvo. Partija Vidmar Ciril — Uršič je bila prekinjena v preceji izenačeni poziciji. Končni izid 6:1 za L. S. K. I. pri eni prekinjeni.

V drugem razredu je bilo za izid tekme med L. S. K. III. in mladinskim moštvom je težko dajati prognozo. Eno moštvo ima več rutine drugo pa več oseta in drznosti. Zmagalo je mladinsko moštvo z rezultatom 6:1/1/1. Svojo drzno izro bi zmagovalec kmalu drago plačal v treh partijah je vzharno izro odobril le sreča. Podrobni rezultati so naslednji: za mladinsko moštvo so zmagali Slokan Vlado, Omiladič Janežič, Ostreljč, Zorman P. Zorman I. in razmiziral Eržen. Za L. S. K. III. je pribil celo točko edini Sulgič S. Sodnik na položju.

Nocoj se vrši drugo kolo tekmovalna L. S. K. II. igra s Centralnim S. K. I. v klubski sobi »Zvezde« L. S. K. III. igra na Rakovniku s S. K. »Korotanom« ter mladinsko moštvo L. S. K. z »Dvorskim š. k.«

v prostorih slednjega. Vse tekme prično ob 20. Zbirališče tekmovalcev L. S. K. ob pol 20. v klubskem prostoru L. S. K. I. igra s »Triglavom« v petek v svojem lokalu ob 20.

Na dunajskem velesejmu bodo razstavljeni kmetijski stroji

Nemška pristojna oblastva so razveljavila prepoved razstavljanja kmetijskih strojev in odobrila dunajskemu pomladnemu velesejmu njih razstavo. Na ta način se bo nudila eni izmed najmočnejših nemških industrijskih panog možnost preko dunajskega pomladnega velesejma pripraviti krepak razmah za večji izvoz za katerega so poročili v letošnjem letu posebno ugodni. Omenjeni odlok nemških oblastev bo naletel na odobravanje tako doma kakor v tujini. S tem se bo okrepila značaj Dunaja v pogledu trgovinskega poslovanja proti južovzhodu. Intenziviranje kmetijske produkcije je važno že iz populacijsko-političnih razlogov in se lahko reče da predstavlja danes življenjsko vprašanje prvega reda kar v južnovzhodnih državah živi od kmetijstva sorazmerno več ljudi kakor v državah Srednje in zapadne Evrope. Zaradi tega je naloga kmetijskih strojev v južnovzhodnih državah da povečajo količino in izboljšajo kakovost kmetijskega dela in izdelkov, s čimer se pomagajo ustvariti potrebni prvi pogoji za nov človek življenjskega standarda v tih državah.

Ze več desetletij posebno pa v zadnjih letih, oskrbuje Nemčija prvenstveno južnovzhodne države s kmetijskimi stroji in drugimi kmetijskimi pomožnimi sredstvi. S povečevanjem produkcijske kapacitete, ker sta se priključila Nemčiji Osmarška in protektorat, je omogočena nadmožna pozicije nemške industrije kmetijskih strojev. V Jugoslaviji je znašal leta 1938 delež nemškega uvoza traktorjev po količini 58%, a po vrednosti 62%. Tudi južnovzhodno fizičje s mlatilnimi stroji kaže znaten napredek.

Ako se upoštevajo vse okoliščine, se more z zanesljivostjo pričakovati, da bo zanimanje kupcev iz južnovzhodnih držav za razstavo kmetijskih strojev na dunajskem pomladnem velesejmu od 10. do 16. marca zelo veliko. Polez je preizkušnih modelov strojev in raznih vrst orodja se bodo videla na tej razstavi tudi številna novosti. S tem se bo istočasno dokazalo da niti vojna ne ovira nemške industrije glede na izdelavo in na izboljšanje njenih produktov v želji da se zadovoljijo odjemalci. (—)

Jama ne spada k šoli

Ljubljana, 28. februarja.
Lani je bilo storjeno zelo potrebno delo s tem, da je bila podaljšana Suvoberka ulica do Tyrševe ceste tik ob Stadionu in s tem je bil olesan dotlej zelo zapuščen del bežarskega okraja. Skoda, da niso istočasno napravili tudi požarnika oz. kanala, kar bi bilo napravljeno obenem z znatno manjšimi stroški, kakor bo pozneje. Ne bila bi ob vsakem deževju čez vse novi del ceste cela povodila, kakor je bila jeseni in bo tudi sedaj. Ko se bo začel topiti sneg, ali če nastopi pomladno deževje. Ta povodeni onemoguća sicer tu zelo živahen promet. Bilo bi zelo potrebno ta nedostatek popraviti. Vendar pa to ni edino, kar bi lahko bilo bolje.

Cevrav zaradi mraza letos še nikjer niso začeli s stavbnimi deli, da bi odpravili nepotreben material, pa se že čopi za na vsem km prostoru ob Stadionu (ki je bil lani lep izrazn, s poskni posut in zalagan s težkimi valjari), ne samo zraven temveč celo na cesti več velikih neestetsko učinkovitih kupov smeti in dr. ki jih voznički odlagajo. Lahko si mislimo, kakšen bo ta prostor čez mesec dni, ko bodo dovajali podobnega materiala vedno več!

Ali ni mogoče na viden in vsakemu umiljiv način označiti, do kje je odlaganje »povodeno«? S tem bi bili prihranili ni veliki in pocenoma nepotreben stroški za prevažanje teh kupov v oddalji no jarno in ponovno izravnavanje že enkrat lepo urejenega prostora.

Ali se dena: davkonplačevalcev ne more porabiti bolj smotrno drugje?

Ali naj pa zopetna zapuščenost in zanemarjenost našega okraja napravila vtis, da je bilo vse veliko delo za napravo ceste in ureditev zraven ležajočega prostora, kar je veljalo najbrže mnogo denarja, storjeno samo zaradi nekaj dni tajačih slavnosti na Stadionu in ne za trajno?

Z veseljem pozdravljamo novico, da bo v prih. mesecu marcu izbranihena metna razmorna jama in jo bodo nato vendar začeli preurejati.

Večkrat slišimo, kako se tudi mimoidoči sprehajalci pozovarjajo, kažoč na om. temo: »To je kakor prava ciganska naselbina, ki nikakor ne spada k šoli!«

Iz srca želimo, posebno poštenim in pridnim net prebivalcem, da bi dobili človeka vrednejša bivališča.

Borzna poročila

Curib, 28. februarja. Beograd 10.—, Pariz 9.99, London 17.625, New York 446.—, Bruselj 75.425, Milan 22.52, Amsterdam 237.30, Berlin 178.80, Stockholm 106.—, Oslo 101.35, Kodanj 86.125, Sofija 5.50, Bukaresta 3.35.

Itajte in širite
»Slovenski Narod«!

Banke, ki še niso zidale v Ljubljani

Ustanove bi naj izpodbudile zasebnike

Ljubljana, 28. februarja. Čas je, da začnemo misliti na novo stavbo sezona. Ne smemo tudi pozabiti, da v teh časih prav tako velja kakor vedno: brez stavbe delavnosti ni splošnega gospodarskega razvoja in ko preživlja krizo stavba stroka, čutijo zastoj več ali manj vse druge gospodarske stroke.

Posebno pa je odvisno gospodarsko življenje mest od stavbe delavnosti. Tudi Ljubljana ni izjema. Napredek mesta je neločljivo zvezan z razmahom stavbe delavnosti. Čim živahnjeja je stavba delavnosti v mestu, tem večji so mestni posredni in predvsem posredni dohodki. Stavba delavnosti nudi delo obrtništvu, večji zaslužek trgovcem, prevoznikom, železnici itd. Čim živahnjeja je stavba delavnosti v mestu, tem večjo vrednost dobivajo zemljišča. Čim prej so izpolnjene vrzeli v ulicah, tem prej lahko mesto regulira ceste. Zastarele hiše in nezdružljive četrte se umikajo novim sončnim in racionalnejšim sešidanim.

V Ljubljani se nam ne bo treba še tako kmalu bati, da bi bilo že preveč novih hiš in zdravil stonovanj. Nikomur se ni treba bati, da je stavba delavnosti preživljiva ter da ni v razmerju s splošnim razvojem mesta. Zlasti v zadnjem desetletju ne moremo govoriti, da bi se stavba delavnosti razmahnila po zaslugi spekulacij. V letih po vojni je bilo res več nesolidnih stavbnih akcij, ki niso nastale iz naravne potrebe po zidanju temveč zaradi posttrajskih računov spekulacij.

Zadnja leta zasebniki zidajo sorazmerno zelo malo v Ljubljani. Če bi ne zidala nekatera večja podjetja velikih poslopij, bi nastal velik zastoj, ki bi ne ostal brez škodljivih posledic. Povedati je pa treba,

da se v Ljubljani stavba delavnosti po letih krize še vedno ni razvila primerno ter da zadnja leta upravičeno govorimo o zastoji. Ta zastoj mora skrbeti slehernega prijatelja našega mesta. Ne moremo hkrati tudi raziskovati vseh vzrokov, zakaj je v Ljubljani tako malo stavbnih del in ne odgovoriti na vprašanje, ali se je Ljubljana že približala zgornjim mejam svojega razvoja. Vendar je še mnogo optimistov, ki pričakujejo, da se bo Ljubljana še dolgo razvijala in da bo njeno prebivalstvo kakor zdaj vsaj v enakem obsegu kakor zadnja leta. Ne smemo pa misliti, da se bo mesto razvijalo samo od sebe, ne da bi se nam bilo treba zanimati za njegovo gospodarsko življenje. Ustvarjati bi treba pogoje za njegov razvoj ter napredek, skrbeti bomo morali, da bo čim manj ovir, ki ovirajo naše mesto, da ne postane močno gospodarsko središče Slovenije.

Pogosto ponavljana zahteva je, naj bi bila komunalna politika takšna, da bi mesto čim bolj privlačilo gospodarska podjetja. Zda ne bomo govorili o nalogah komunalne politike. Prav pa je, da od časa do časa tudi opozorimo, kaj so dolžna nekatera velika gospodarska podjetja odnosa ustanove mestu in pokrajini, ki jim je vir dohodkov. V Ljubljani je še vedno precej bogatih ustanov, ki še niso investirale niti dinarja v nova stavbna dela. Nekateri velike ustanove, državne ali poldržavne imajo pri nas svoje podružnice. V teh podružnicah se steka denar iz vse Slovenije, a dohodkov ostane zelo malo pri nas, kajti centrale so v središču države. Zaslužki nekaterih bank nikakor niso tako majhni, da bi banke ne mogle naložiti vsaj majhen odstotek dohodkov v nove stavbe. Ne mogli bi tudi reči, da je naložba denarja v nepremičnine nedonosna.

Nekaj bank z izredno velikim kapitalom ima v Ljubljani podružnice v starih hišah. Te banke zidajo v drugih mestih mogoče palače. Čudno je, da se ni doslej še nihče vprašal, zakaj ni še nobena izmed teh ustanov sezidala v Ljubljani niti najmanjšega poslopja. Vendar pa nihče ne more tajiti, da ima Slovenija polno pravico do najskromnejših obresti v obliki stavbnih investicij na račun tega, kar daje tem ustanovam.

Morda bi kdo mislil, da nekoliko pretiravamo ter da v Ljubljani ni podružnic tako bogatih ustanov, ki bi bile dolžne zidati tudi pri nas; zato naj samo naštejemo imena nekaterih bank: podružnica Narodne banke, Privilegirana agrarna banka, Državna hipotekarna banka in Zanatska banka. Ali bi te ustanove res ne mogle investirati nekaj svojih velikih dohodkov v stavbna dela v Sloveniji?

Letos bi bilo še posebno potrebno, da bi zidale takšne ustanove, že zato, da bi izpodbudile oklevajoče zasebnike. Še vedno je povsem nezanesljivo, kakšna bo letošnja stavbna sezona in če se bodo opogumili stavbni gospodarji, ki bi sicer že zidali jeseni. Zda se sicer že marsikdo keša, da se ni odločil za stavbna dela lani, ko so bila mnogo cenejša. Nekateri še prav posebno boli, da so oklevali, zlasti še, ker je zda čedalje več zanimanja za nepremičnine, a ponudb vedno manj. Vrednost nepremičnin narašča, čedalje dražja so pa tudi stavbna dela, a tudi parcele so se precej podražile.

Če bi začele zidati ustanove, bi opogumile marsikatero omahljivca. Zato bi bilo prav, da bi opozorili nekatere ustanove, ki pri nas nič ne investirajo, a se ne branijo zaslužka, kaj so dolžne tudi Sloveniji.

priznalo zahvaljevalo skladatelj, dirigentu in izvajalcu, prav lep estetski užitek ter je bila pomembni dogodek v slovenskem kulturnem življenju.

Šeparjevo muko.

Šepar v zaporu: Kar srce mi poka, če pomislim, da je danes romarski praznik. Kolika gneča v cerkvi in okoli nje, jaz pa moram tu držati roke križem.

Razbojniška psihoza

Jurij Deanković, ki je bil obsojen na 15 let robije zaradi umora svoje zaročenke, spet pred sodniki

Ljubljana, 28. februarja. Dogodki po svetu gotovo ne vplivajo dobro na ljudi s kriminalnimi nagnjenji. Vsekakšna razbojniška psihoza nastaja vsepovsod. Kakor kaže sodniška kronika v zadnjem času. Najbolj žalostno pa je dejstvo, da so med obtoženci, ki so obtoženi razbojništva, vedno mladi ljudje. Nekaj časa kradajo in vlamljajo, odsedijo nato zaslužen kazni. Bivanje v kaznilnici pa jih navadno ne poboljša, temveč pridejo na svobodo z mnogo bolj širokopoteznimi načrti. Potrebna je samo prva dobra prilika, da postanejo razbojnik, ki s silo orazno žepi in listnice napadenih žrtev.

Včeraj sta se morala pred velikim kazenskim senatom zagovarjati starejši mladoletnik Peter in njegov oče Stanko. Ki ju je državni tožilec dr. Lučovnik obtožil po § 328-I k. z. Predsednik velikega kazenskega senata je bil s. o. s. g. Ivan Kralj.

Dne 19. decembra lani sta obtožena napadla na stranski poti, ki vodi iz St. Vida proti Vižmarjem, trgovskega potnika Josipa Rakuna. Podirila sta ga na tla in ga oropala. Odnosla sta Rakunu 830 din in razne listine.

Trgovski potnik je nakupoval s hlapcem loj v ljubljanski okolici. Po končanem delu je poslal hlapca domov. Sam pa je krenil v gostilno Valentina Jagra. Kjer sta se mu pridružila oba obtožena. Rakun je bil dobre volje in in je še plačal nekaj pijske za fanta, okoli 11. ure ponoči pa je krenil po stranski poti proti domu v Vižmarje. Sredi poti je opazil, da gresta za njim fanta, ki sta mu delala v gostilni družbo. Ko sta ga došla, je eden od fantov podstavil nogo in tako podrl Rakuna na tla. Nakaar ga je začel drugi obdelovati s pestmi po glavi in ga je še obrcal z nogo tako da je bil napadeni Rakun takoj ves okrvavljen. Fanta sta se najprej zagovarjala, da sta se samo branila. Ker je med njima in Rakunom nastal prepir in preteno pozneje pa sta priznala, da sta izvala preteno ter eden od njiju izkoristil priliko ter ukradel žrtvi iz žepa listino z denarjem. Veliki senat je razsodil, da sta oba zakrivila zločinstvo razbojništva in je prisodil napadalcu in razbojniškemu tatu 3 leta in pol robije njegovega pomagača pa 2 leti strogega zapor.

Brezposelni delavec Tomaž Marinič iz Brezovice in mladoletni Anton sta tudi prišla pred sodnike velikega kazenskega senata. Po obtožbi sta zakrivila poizkus zločina razbojništva dne 9. decembra lani. Ko sta med Kozariem in Podsmreko napadla Antona Vrhovca, sina posestnice in gostilničarke iz Kozarij. Vrhovec je nehal z vozom iz Brezovice proti domu več vrel koruze. Med potjo se mu je približal mladoletni Anton in ga vorašal, ali ga pozna. Vrhovec je odgovoril, da ga pozna. Fant je ostal z vozom in je kmalu nato

spet pristopil k vozniku in ga spet vorašal, ali ga pozna. Tedaj pa je tudi že planil proti Vrhovcu, ga prijel za suknjič, v katerem je imel Vrhovec listino s 1000 din. ga potegnil z voza in ga začel pretepati. Vrhovec je bil močnejši in je dobil napadalca kmalu pod seboj. Tedaj pa je skočil iz grmovja ob cesti Marinič in začel Vrhovca obdelovati z nožem. Zadal mu je več ran na hrbtu.

Obtožena sta se zagovarjala, da nista imela namena Vrhovca oropati. Anton je rekel, da ga je Vrhovec udaril z bičem in ga je zaradi tega potegnil z voza. Marinič pa je rekel, da je prišel svojemu tovarišu samo na pomoč, ko je videl da leži pod Vrhovcem. Oba napadala sta bila precej vinjena. Sodišče se ni moglo prepričati, da sta zakrivila razbojništvo, obsodilo je samo Mariniča zaradi lahke telesne poškodbe na 7 mesecev zapor. Anton pa je bil zaradi domanikanja dokazov oproščen.

K 15 LETOM ROBIE SE 120 DIN KAZNI. Pred sodnike so včeraj pristopili iz mariborske kaznilnice Jurija Deankoviča, trgovca s sadjem, ki je dne 16. julija lani ustrelil svojo zaročenko Doro Bognolo ter bil obsojen na 15 let robije. Že po tej obsodbi je zahtevalo sodišče v Varaždinu, naj se Deanković obsodi še zaradi tega, ker je ponaredil potrdilo, da sme prodajati solato v Varaždinu. Letnico 1937 je spremenil v letnico 1938 na tem potrdilu, da je lahko prodajal solato, katere v Mariboru ni mogel prodati.

Deanković se je zagovarjal, da je letnico spremenil 10 let stari sinček nekega gostilničarja iz Maribora, med tem ko je sam kosil v gostilni. Sodišče njegovemu zagovoru ni verjelo ter mu je prisodilo še 120 din denarne kazni zaradi napravljanja lažnih listin.

Iz Metlike

Iz živalskega sveta. Kot primer lepe ljubezni do bližnjega lahko zaznamujemo dogodek kokeške in palčka pri ge. učiti. Zalarjevi. Med perutino se je pomešal tudi palček, ki se počuti prav prijetno in se ob hudi zimi prav udobno greje v perju prijazne kokeške že nad teden dni. Ta gostoljubnost v živalskem svetu bi bila pač vredna fotografske plošče.

Porat cen Kuriv. Zadnji čas so se dva izredno podražila in nekateri zahtevajo kar 70 do 80 din za prostorninski meter. Mnogo krivde za dvig cen je gotovo pripisati ljudem, ki izvršujejo svojo nekoncesionirano lesno obrt v srezu v škodo legalnih lesnih trgovcev in prebivalstva. Dvig cen posebno občutno zadeva državno uradništvo, ki kljub podražitvi vsega blaga ni doseglo tudi sorazmernega povviška plače.

Glasbeni krst »Sonetnega venca«

Krstna izvedba ene največjih slovenskih orkestralnih skladb je prinesla nekatere pomanjkljivosti, ki se bodo pa dale odstraniti

Ljubljana, 28. februarja. Orkester Ljubljanske filharmonije in moški zbor Glasbene Matice sta krestila v ponedeljek eno največjih slovenskih orkestralnih, odnosno simfoničnih skladb, Škerjančev »Sonetni venec« na izvirno pesništvo našega velikega klasika Franceta Prešerna. V uvodu je književnik Josip Vidmar pojasnil razliko med prvim in drugim — korigranim — tekstom »Sonetnega venca« in označil jasno bistveno smisel poedinih sonetov ter celote. Vidmarjevemu govoru je sledila muzikalna izvedba te nesmrtni umetnine.

Škerjančeva zamisel »Sonetnega venca« sloni na kombinaciji orkestra s solisti in zborom ter na samostojnem izvajanju posameznih činitelev. Vseh štirinajst sonetov izvajajo bodisi zbor ali solisti, odn. medsebojno izmenjavajo te dve, ki sta večkrat spremljana tudi z orkestrom različnih kombinacij. Prehode med soneti pripravljajo po večini orkestralne medigre na vsebinskem smislu prihajajočega soneta najbližji osnovi. Poslednji petnajsti sonet združuje vse izvajalce ter z vmesno medigro nekoliko končni del razširi; po zadnjih dveh vstajah zaključijo skladbo orkester. Zasnova v pravkar prikazanem smislu je nedvomno popolnoma pravilna: odgovarja obliki pesnitve, z izstopanjem poedinih izvajalnih činitelev odgovarjajoče naglasi potrebni vsebinski smisel, a celotno razporeditvijo pa skrbi za neprestano se menjavajočo pestrost, ki preprečuje morebiti možno monotono enakomernost sonetne sleditve. Toliko glede oblikovne zasnove. V muzikalno-vsebinski zasnovi pa je skušal najti skladatelj čim večjega spoja vsebinsko-pesniškega ter vsebinsko-muzikalnega in se mu je to tudi v veliki meri posrečilo. Misli in občutja poedinih sonetov je vival v primerno muzikalno obliko, ki je vsebovala po svoji strani pesniško zamisel. Zdel je dinamično »Sonetnega venca« in jo razvijal v stilno si različnih muzikalnih doživeti. Samo tako moremo razumeti, da po stilnosti, ki jo poznamo iz motetov in madrigalov, sledi docela moderni izraz (n. pr. v IV. medigri in drugod), da kasneje spet prihaja v ospredje impresionistični (n. pr. VI. in VII. medigra) ali klasičistično-ragibano razpoloženje in podobno. To je sicer utegnilo koga motiti in je zavoljo akustike dvorane prihajalo še do večjega izraza; morda je vzbujalo tudi videz, da celotna skladba ni povsem vzročno povezana. Vendar se zdi, da izredno močna notranja stopnjevitost, pa tudi delna spremenljivost doživljanja v pesnitvi sami zahteva nujnega odziva v muzikalni obdelavi, če hoče ta pesniškemu delu slediti kolikor mogo-

če verno. Škerjanec je kot muzikalni tvorec po svoje doživel pesnikovo doživeto in ga izrazil prav tako, kakor ga je doživel. Tako je ustvaril mnogo res lepih, globokih, čustveno močnih in temeljito razgledanih mest, ki so celotno kompozicijo močno dvigala. Tako n. pr. posamezne medigre, solistične partije, arhitektonski zanimivo grajen duet basovskega in tenorskega sola, poedine solistične partije, med njimi karakteristični basovski solo v VIII. sonetu, tretji, zborovski del itd. Vse te partije pa so tehnično pisane zelo težko, tako glede intonacije, kakor glede interpretacije, glasovnega obsega in silnice; moderni intervali so tehnično stran še bolj komplicirani, hkratu pa povečali zanimivosti skladbe. To velja tako za orkester, kakor zbor in še zlasti za solistične vloge. Posebno, kar moram naglasiti, je še Škerjančeva odlična, naravnost mojstrska instrumentacija, ki nad njegovo vokalno tehniko prav gotovo izrazito dominira; Škerjanec zna uporabljati instrumente premišljeno, smotno in zares muzikalno najprimerneje ter s svojo instrumentacijo poleg ostalih potrebnih činitelev doseči velik učinek. Mestoma je bil orkester sicer prepoln za polno možnost uveljavljanja liričnega nastopanja samega in posameznih solistov. Povsod pa je bil blest, jasen, prodoren in vsestranski učinkovit. Ne da bi se še dalje in natančneje spuščal v podrobno analizo, naj kratko ugotovim, da predstavlja Škerjančev »Sonetni venec« čustveno in oblikovno močno, globoko zajeto delo velikega formata, delo, ki lahko odlično reprezentira slovensko glasbo in ji je pomembni prispevek; malenkosti, na katere smo opozorili, odločno ne motijo, kajti celota je vendar široko in kvalitativno zgrajena estetska enota.

Koncert je dirigiral Mirko Polič, ki je skrbno in vestno pripravil vse vloge izvajalcev ter posredoval dokaj združeno enotnost. Pogledbi se je v smislu Škerjančeve stvaritve in je z vidnim življenjem ter ljubeznijo izklesal skladateljevo zamisel in jo prikazal v zelo dobri interpretaciji. Orkester sam se je potrudil in je bil tehnično odlično pripravljen; mestoma pa je bil premočan, da je zakril ne le poedine soliste, marveč celo zbor, kar izrazu kajpada ni moglo koristiti. Med solisti je izstopil po sočnem, prodornem zvenečem in tehnično dovršenem glasu basist Julij Betetto, ki je svojo težko pisano vlogo podal estetski fino in zelo občutno. Manj moremo kaj takšnega trditii o tenoristu Francu, ki se kljub svojemu krasnemu materialu ni mogel prav uveljaviti: bržkone bo temu kriva glasovna utrujenost, ki se je poznala

zlasti v visokih legah in pa lirčno-kulturni glasovni zahtevki njegove vloge, ki jim glasovna utrujenost tudi ne more biti v prid. Izravnavo je lepo izvedel svojo vlogo tudi tretji (Skladjevec, Petrovič Roman in Tone). Moški zbor spočetka v intonaciji ni bil najsigurnejši, kasneje pa se je stabiliziral in svoje dele izvedel pravilno in estetski prijetno izoblikovano; med vsemi glasovi sta se najmanj uveljavila bas po intenziteti, tenor (prvi) pa po izdelanosti. Poslednji se mora bolj izravnavo družiti s celotnim zborom, prvi pa mora biti močnejši, prodornejši osnovan, kar bo enotnost zbora le povečalo.

Upam, da bo »Sonetni venec« doživel kmalu še drugo izvedbo, v kateri se bodo mogle pomanjkljivosti krstne izvedbe izravnati, s čimer se bo vrednost omenjene umetnine še bolj jasno izrazila. Kar največje kvalitativno ravnotežje med vsemi izvajalci je namreč neobhodno potrebno, če naj umetnino doživimo kot zares zlit estetsko celoto. Sveda pa je bila krstna izvedba »Sonetnega venca« kljub navednim pomanjkljivostim na dostojni umetniški višini in je nudila občinstvu, ki se je zelo

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklic, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke.

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

MALI OGLASI

»Slov. Naroda«

Imajo
sigurno uspeh!

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila
si nabavite pri
P. PRESKER
8. V. Petra cesta 14.

50 PAR ENTANJE

azuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic.
Velika zaloga perja po 7.— din.
»Julijana«, Gosposvetska c. 12.
4. L.

Inserirajte v »Slov. Narod«!

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

MESARSKEGA POMOCNIKA
pridnega, poštenega, ki ima nekaj prakse z izvažanjem mesa, sprejemem takoj. Blaž Jeglič
— Tržič na Gorenjskem. 667

POUK

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

Strojepisni pouk

(desetprstni sistem)
Večerni tečaj, oddelki od 1/7. ure zvečer dalje za začetnike in izvežbance. Pouk tudi po diktatu. Novi tečaj se prične 4. marca. Šolnina nizka. Največja strojepisnica s 40 pisalnimi stroji raznih sistemov. — Vpisovanje dnevno do 8. ure zvečer. Christofor učni zavod, Domobranska c. 15, tel. 48-43. 640

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

OREHOVA JEDRCA

sortiran cvetlični med in medicinsko dobite najceneje v

MEDARNI

Ljubljana, Zidovska ul. 6. 501

POZOR!

Kupujem in prodajam rabljene čevlje in moške obleke ter stare cunje. Klavžer, Vošnjakova ul. 4. 632

PARCELE

na najlepšem kraju mesta, posamezne ali 10.000 m² prodam. Drago Hadl, Novo mesto. 668

KLIŠEJE

ENO
VEČERJNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

— K sreči ne potrebujem več tvoje prebrisanosti, kajti zdi se mi, da te ona čisto nenadoma zapusti. Poberi svoj denar in pojdi. Da mi nikoli več ne prideš pred oči in tudi o tvoji rodbini nočem ničesar slišati, sicer bo joj! Razumeš?

— Da, gospod markiz.
— Zakaj se delaš tako žalostnega?

— Ta dama bo o meni slabo mislila, bila je z menoj tako prijazna.

Renaud je dvignil glavo. Bil je nekoliko ginjen, toda pri tem se je zabaval.

V močnem Valcorovem značaju ni bilo niti trohice krutosti. V tem trenutku ga je najbolj veselilo to, da se mu je posrečilo rešiti ženo-trpljenja. Škodoželjnost, neporabno zlo, to mu je bilo zoprno. Toda z druge strani je znal zadušiti v sebi vse ganotje, da bi dosegel cilj.

S sladkim smehljajem, ki je izpremenil vsakega človeka v sužnja njegove volje, je dejal Firminu Bauchetu:

— Ta dama bo mislila, da si se bal posledic svojega dejanja, svojega priznanja in da si pobegnil. Tvoji tovariši ne povedo ničesar, ker jih nihče ne bo vprašal. To damo sva potolažila in to je bila najina želja.

Blagorodni gospod je izgovoril z nepopisno laskavostjo besede »to je bila najina želja« in te besede so napravile iz njega zidarjevega tovariša. Obenem mu je izročil obljubljeni nagrado.

— Plačam ti v zlatu, — je dejal, — da bi ti bankovci ne delali neprijetnosti. Ali boš mogel spraviti ta denar v možnjo?

— Seveda.

Bila je velika usnjena vrečica, ki se je zgoraj zapirala na zadrgo in ki je bila narejena bolj za velike sous nego za louisdore. In bila je tudi dovolj velika.

— Ali ti bo to zdaj zadostovalo, da se poročiš s svojo izvoljenko? — je vprašal Valcor, polagajoč celine na mizo.

Bila je velika usnjena vrečica, ki se je zgoraj zapirala na zadrgo in ki je bila narejena bolj za velike sous nego za louisdore. In bila je tudi dovolj velika.

— Ne, — je odgovoril Firmin Bauchet, — to zadostuje, da se moji materi ne bo treba ubijati z delom za otroke, ko odidem k vojakom. Imam osem bratov in sester, oče je pa vedno bolan.

— Primaknem ti torej še dvesto frankov. Če bi imel s tem denarjem stisniti, mi piši, in potrdil bom, da si jih zaslužil v moji službi, kar je itak res.

Zidarček je imel solze v očeh in markiz de Valcor ga je moral tolažiti, da bi lahko odšel, ne da bi vzbudil splošno radovednost. Ko je odšel iz markizovega kabineta, mu je žarel v najčudovitejših bar-

vah široki obraz, s katerega je brisal z rokavom mavec in prah.

Po zidarjevem odhodu je vzel Renaud eleganten pisemski papir, sedel je k desni pisalni mizi iz dobe Ludvika XV., okrašeni s krasnimi bronastimi okraski, in napisal je:

Gaetana,

v imenu preteklosti, o kateri nisem več vreden govoriti, o kateri pa moram govoriti z vami, vas prosim, da pridete jutri popoldne po treh v malo špižo na »beli obali«, v »najino votlino«, na katero niste mogli pozabiti.

Ah, ne drhtite od jeze, Gaetana! Pomislite na prizor, ki se je odigral danes ponoči.

Pomislite na najinega otroka. Pridite! Morate me čakati, morate me poslušati. Za božjo voljo ne zavrnite moje prošnje. Gre za Hervejevo srečo, morda celo za njegovo življenje.

Renaud.

Ko je napisal te vrstice, je poklical de Valcor slugo, ki mu je najbolj zaupal, in mu naročil, naj sede na kolo in takoj odnese to pismo v ferneuski grad.

— To pismo izročite vlastne roke bodisi grofici, če je doma, ali pa Noemi, njeni prvi komornici, nikomur drugemu, — je dejal.

Potem se je pa vrnil k svoji ženi.

— Ali se čutite dovolj močno, da bi prečitali z menoj ta pisma? — je vprašal.

— Čemu? Saj so ponarejena.

— Če bi jih prečitali, bi se prepričali o tem. Toda samo dejstvo, da so bili prineseni sem s pomočjo podle klevete, tega ne dokazuje. Mislim...

— Ah, Renaud, ne govoriva več o tem. Naj izgine ta grdobija iz najinih src in iz najinega spomina. Preveč mi je potrebno vaše odpuščanje, da bi vas še nadalje morila z nezaupanjem, ki bi se ne dalo več opravičiti z razburjenjem in presenečenjem.

— Sicer pa izveva vse, saj ne bom odnehal, dokler ne najdem in ne kaznujem tistega, ki je zagrešil to grdo mistifikacijo. Obljubil sem bogato nagrado temu zidarčku, če se mu posreči izslediti mi tega podleža. Nikomur ne povem ničesar in iskal ga bom povsod v gradu in po okolici.

Markiza de Valcor je odkimala z glavo.

— Ta podlež gotovo ni ostal tu, da bi se dal prijati. Pomislite, koliko ljudi je prišlo sem v zadnjih dveh dneh pred plesom: elektrotehnik, dobavitelj, tapetniki, sluge naših gostov, o katerih niti ne govorim.

Renaud se je nasmehnil v znak soglasja. Gotovo, to stvar bi bil lahko storil navaden človek, toda poudarila je morala izhajati iz višjih krogov.

— Najprej moramo izpolniti eno dolžnost, — je pripomnila Laurence. — Kako popraviti žalitev, ki sem jo zakrivila nad gospo de Ferneuse?

Cim se je razpršil njen največji strah, jo je skrbelo samo to. Njeno sloko telo, skrušeno po naporih in razburjenju v noči in zjutraj, je ležalo na divanu v čipkah, ki so se malo prej zdele zidarčku kakor oblački. Groza je bila napolnila njene črne oči, edino, kar je bilo na nji lepega, — pri tem vprašanju.

Banke, ki še niso zidale v Ljubljani

Ustanove bi naj izpodbudile zasebnike

Ljubljana, 28. februarja. Čas je, da začnemo misliti na novo stavbo sezona. Ne smemo tudi pozabiti, da v teh časih prav tako velja kakor vedno: brez stavbnih delovnosti ni splošnega gospodarskega razvoja in ko preživlja krizo stavbna stroka, čutijo zastoj več ali manj vse druge gospodarske stroke.

Posebno pa je odvisno gospodarsko življenje mest od stavbnih delovnosti. Tudi Ljubljana ni izjema. Napredek mesta je neločljivo zvezan z razmahom stavbnih delovnosti. Čim živahnejša je stavbna delavnost v mestu, tem večji so mestni neposredni in posredni dohodki. Stavbna delavnost nudi delo obrtništvu, večji zaslužek trgovcem, prevoznikom, železnici itd. Čim živahnejša je stavbna delavnost v mestu, tem večji vrednost dobivajo zemljišča. Čim prej so izpolnjeni vrzeli v ulicah, tem prej lahko mesto regulira ceste. Zastarele hiše in nezdružljive četrti se umikajo novim sončnim in racionalnejšim sešezidanim.

V Ljubljani se nam ne bo treba še tako kmalu bati, da bi bilo že preveč novih hiš in zdravil stanovanj. Nikomur se ni treba bati, da je stavbna delavnost preživljiva ter da ni v razmerju s splošnim razvojem mesta. Zidati ne bomo govorili o nalogah komunalne politike. Prav pa je, da od časa do časa tudi opozorimo, kaj so dolžna nekatera velika gospodarska podjetja odnoso ustanove mestu in pokrajini, ki jim je vir dohodkov. V Ljubljani je še vedno precej bogatih ustanov, ki še niso investirale niti dinarja v nova stavbna dela. Nekateri veliki ustanove, državne ali poldržavne imajo pri nas svoje poslovalnice. V teh poslovalnicah se steka denar iz vse Slovenije, a dohodkov ostane zelo malo pri nas, kajti centrale so v središču države. Zaslužki nekaterih bank nikakor niso tako majhni, da bi banke ne mogle naložiti vsaj majhen odstotek dohodkov v nove stavbe. Ne mogli bi tudi reči, da je naložba denarja v nepremičnine nedonosna.

Nekaj bank z izredno velikim kapitalom ima v Ljubljani podružnice v starih hišah. Te banke zidajo v drugih mestih močnega palače. Čudno je, da se ni doslej še nihče vprašal, zakaj ni še nobena izmed teh ustanov sezidala v Ljubljani niti najmanjšega poslopja. Vendar pa nihče ne more tajiti, da ima Slovenija polno pravico do najskromnejših obresti v obliki stavbnih investicij na račun tega, kar daje tem ustanovam.

Morda bi kdo mislil, da nekoliko pretiravamo ter da v Ljubljani ni podružnic tako bogatih ustanov, ki bi bile dolžne zidati tudi pri nas; zato naj samo natejemo imena nekaterih bank: podružnica Narodne banke, Privilegirana agrarna banka, Državna hipotekarna banka in Zanatska banka. Ali bi te ustanove res ne mogle investirati nekaj svojih velikih dohodkov v stavbna dela v Sloveniji?

Letos bi bilo še posebno potrebno, da bi zidale takšne ustanove, že zato, da bi izpodbudile oklevajoče zasebnike. Še vedno je povsem nezanesljivo, kakšno bo letošnja stavbna sezona in če se bodo opogumili stavbni gospodarji, ki bi sicer že zidali jeseni. Zidaj se sicer že marsikdo keša, da se ni odločil za stavbna dela lani, ko so bila mnogo cenejša. Nekateri še prav posebno boli, da so oklevali, zlasti se, ker je zdaj čedalje več zanimanja za nepremičnine, a ponudb vedno manj. Vrednost nepremičnin narašča, čedalje dražja so pa tudi stavbna dela, a tudi parcele so se precej podražile.

Če bi začele zidati ustanove, bi opogumile marsikatero ohamljiva. Zato bi bilo prav, da bi opozorili nekatere ustanove, ki pri nas nič ne investirajo, a se ne branijo zaslužka, kaj so dolžne tudi Sloveniji.

zlasti v visokih legah in pa lično-kulturni glasovni zahtevki njegove vloge, ki jim glasovna utrjenost tudi ne more biti v prid. Izravnanje je lepo izvedel svojo vlogo tudi tretci (Skladatelj, Petrovič Roman in Tone). Moški zbor spočetka v intonaciji ni bil najsigurnejši, kasneje pa se je stabiliziral in svoje dele izvedel pravilno in estetski prijetno izoblikovano; med vsemi glasovi sta se najmanj uveljavila bas po intenziteti, tenor (prvi) pa po izdelanosti. Poslednji se mora bolj izravnanje družiti s celotnim zborom, prvi pa mora biti močnejši, prodornejši osnovan, kar bo enotnost zbora le povečala.

Upam, da bo »Sonetni venec« doživel kmalu še drugo izvedbo, v kateri se bodo mogle pomanjkljivosti krstne izvedbe izravnati, s čimer se bo vrednost omenjene umetnine še bolj jasno izrazila. Kar največje kvalitativno ravnotežje med vsemi izvajalci je namreč neobhodno potrebno, če naj umetnino doživimo kot zares zlito estetsko celoto. Seveda pa je bila krstna izvedba »Sonetnega venca« kljub navednim pomanjkljivostim na čestitni umetniški višini in je nudila občinstvu, ki se je zelo

priznalo zahvaljevalo skladatelju, dirigentu in izvajalcu, prav le estetski užitek ter je bila pomembni dogodek v slovenskem kulturnem življenju.

priznalo zahvaljevalo skladatelju, dirigentu in izvajalcu, prav le estetski užitek ter je bila pomembni dogodek v slovenskem kulturnem življenju.

Zeparjeve muke. Zepar v zaporu: Kar srce mi poka, če pomislim, da je danes romarski praznik. Kolika gneča v cerkvi in okoli nje, jaz pa moram tu držati roke križem.

Razbojniška psihoza

Jurij Deanković, ki je bil obsojen na 15 let robije zaradi umora svoje zaročenke, spet pred sodniki

Ljubljana, 28. februarja. Dogodki po svetu gotovo ne vplivajo dobro na ljudi s kriminalnimi nagnjenji. Nekakšna razbojniška psihoza nastaja povsod. Kakor kaže sodniška kronika v zadnjem času. Naiboli žalostno pa je dejstvo, da so med obtoženci, ki so obtoženi razbojništva, večinoma mladi ljudje. Nekaj časa krajevali in vlamiovali, odsedijo nato zaslužen kazni, bivanje v kaznilnici pa jih navadno ne poboljša, temveč pridejo na svobodo z mnogo bolj širokopoteznimi načrti. Potrebna je samo prva dobra prilika, da postanejo razbojniki ki s silo oraznijo žepne in listnice napadenih žrtev.

Včeraj sta se morala pred velikim kazenskim senatom zagovarjati starejši mladoletnik Peter in njegov naidež Stanko. Ki ju je državni tožilec dr. Lučovnik obtožil po § 328-1 k. z. Predsednik velikega kazenskega senata je bil s. o. s. g. Ivan Kralj.

Dne 19. decembra lani sta obtožena napadla na stranski poti, ki vodi iz St. Vida proti Vižmarjem, trgovskega potnika Josipa Rakuna. Podrla sta ga na tla in ga opotala. Odnosila sta Rakunu 830 din in razne listine.

Trgovski potnik je nakupoval s hlapcem loj v ljubljanski okolici. Po končanem delu je poslal hlapca domov, sam pa je krenil v gostilno Valentina Jagra, kjer sta se mu pridružila oba obtožena Rakun je bil dobre volje in je še plačal nekaj bičja za fanta, okoli 11. ure ponoči pa je krenil po stranski poti proti domu v Vižmarje. Sredi poti je opazil da gresta za njim fanta, ki sta mu delala v gostilni družbo. Ko sta ga došla, je eden od fantov odstavil nogo in tako podrl Rakuna na tla. Nakaar ga je začel drugi obdelovati s pestmi po glavi in ga je še obrcal z nogo tako da je bil napadeni Rakun takoj ves okrvavljen. Fanta sta se najprej zagovarjala, da sta se samo branila, ker je med njima in Rakunom nastal prepir in preten pozneje pa sta priznala, da sta izvala preten ter je eden od njih izkoristil priliko ter ukradel žrtvi iz žepa listino z denarjem. Veliki senat je razsodil, da sta oba zakrivila zločinstvo razbojništva in je prisodil napadalcu in razbojniškemu tatu 3 leta in pol robije njegovemu pomagatelju pa 2 leti strogega zapor.

Brezposelni delavec Tomaž Marinčič iz Brezovice in mladoletni Anton sta tudi prišla pred sodnike velikega kazenskega senata. Po obtožbi sta zakrivila poizkus zločinstva razbojništva dne 9. decembra lani, ko sta med Kozariem in Podsmreko napadla Antona Vrhovca, sina posestnice in gostilničarke iz Kozarija. Vrhovce je odšel z vozom iz Brezovice proti domu več vret koruze. Med potjo se mu je približal mladoletni Anton in ga vorašal, ali ga pozna. Vrhovce je odgovoril da ga pozna. Fant je ostal za vozom in je kmalu nato

spet pristopil k vozniku in ga spet vprašal, ali ga pozna. Tedaj pa je tudi že planil proti Vrhovcu, ga prijel za suknjič, v katerem je imel Vrhovce listino s 1000 din, ga potegnil z voza in ga začel pretepavati. Vrhovce je bil močnejši in je dobil napadalca kmalu pod sebe, tedaj pa je skočil izza grmovja ob cesti Marinčič in začel Vrhovca obdelovati z nožem. Zadal mu je več ran na hrbtu.

Obtožena sta se zagovarjala, da nista imela namena Vrhovca oropati. Anton je rekel, da ga je Vrhovce udaril z bičem in ga je zaradi tega potegnil z voza. Marinčič pa je rekel, da je prišel svojemu tovarišu samo na pomoč, ko je videl da leži pod Vrhovcem. Oba napadalca sta bila precej vinjena. Sodišče se ni moglo prepričati, da sta zakrivila razbojništvo, obsodilo je samo Marinčiča zaradi lahke telesne poškodbe na 7 mesecev zapor. Anton pa je bil zaradi pomanjkanja dokazov oprosten.

K 15 LETOM ROBIJE SE 120 DIN KAZNI

Pred sodnike so včeraj prišli trije mariborske kaznilnice Jurija Deankovića, trgovca s sadijem, ki je dne 16. julija lani ustrelil svojo zaročenko Doro Bognolo ter bil obsojen na 15 let robije. Ze po tej obsojbi je zahtevalo sodišče v Varaždinu, naj se Deanković obsodi še zaradi tega, ker je ponaredil potrdilo, da sme prodajati solato v Varaždinu. Letnico 1937 je spremenil v letnico 1938 na tem potrdilu, da je lahko prodajal solato, katere v Mariboru ni mogel prodati.

Deanković se je zagovarjal, da je letnico spremenil 10 let stari sinček nekake gostilničarke iz Maribora, med tem ko je sam kosil v gostilni. Sodišče njegovemu zagovoru ni verjelo ter mu je prisodilo še 120 din denarne kazni zaradi napravljanja lažnih listin.

Iz Metlike

Iz živalskega sveta. Kot primer lepe ljubezni do bližnjega lahko zaznamujemo dogodek kokoške in palčka pri ge. učiti. Zalarjevi. Med perutino se je pomerjal tudi palček, ki se počuti prav prijetno in se ob hudi zimi prav udobno greje v perju prijazne kokoške že nad teden dni. Ta gostoljubnost v živalskem svetu bi bila pač vredna fotografske plošče.

Porast cen krivulj. Zadnji čas so se drva izredno podražila in nekateri zahtevajo kar 70 do 80 din za prostorski meter. Mnogo krivde za dvig cen je gotovo pripisati ljudem, ki izvršujejo svojo nekoncesionirano lesno obrt v srezu v škodo legalnih lesnih trgovcev in prebivalstva. Dvig cen posebno občutno zadeva državno uradništvo, ki kljub podražitvi vsega blaga ni doseglo tudi sorazmernega povviška plače.

Glasbeni krst »Sonetnega venca«

Krstna izvedba ene največjih slovenskih orkestralnih skladb je prinesla nekatere pomanjkljivosti, ki se bodo pa dale odstraniti

Ljubljana, 28. februarja. Orkester Ljubljanske filharmonije in moški zbor Glasbene Matice sta krstila v ponedeljek eno največjih slovenskih orkestralnih, odnosno simfoničnih skladb. Skerjanc »Sonetni venec« na izvirno pesništvo največjega velikega klasika Franceta Prešerna. V uvodu je književnik Josip Vidmar pojasnil razliko med prvim in drugim »Korigiranim« tekstom »Sonetnega venca« in označil jasno bistveni smisel posrednih sonetov ter celote. Vidmarjevemu govoru je sledila muzikalna izvedba te nesmrtno umetnine.

Skerjancova zamisel »Sonetnega venca« sloni na kombinaciji orkestra s solisti in zborom ter na samostojnem izvajanju posameznih činitelev. Vseh štirinajst sonetov izvajajo bodisi zbor ali solisti, odn. medsebojno izmenjavanje teh dveh, ki sta večkrat spremljana tudi z orkestrom različnih kombinacij. Prehode med soneti pripravljajo po večini orkestralne medigre na vsebinskem smislu prihajajočega soneta najbližji osnovi. Poslednji petajsti sonet združuje vse izvajalce ter v vmesno medigro nekoliko končni del razširi; po zadnjih dveh vrsticah zaključijo skladbo orkester. Zasnova v pravkar prikazanem smislu je nedvomno popolnoma pravilna; odgovarja obliki pesništva, z izstopanjem poedinih izvajalnih činitelev odgovarja celotno razporeditvijo pa skrb za neprestano se menjavajočo pestrost, ki preprečuje morebiti možno monotono enakomerno sonetne sleditve. Toliko glede oblikovne zasnove. V muzikalno-vsebinski zasnovi pa je skušal najti skladatelj čim večjega spoja vsebinsko-pesniškega ter vsebinsko-muzikalnega in se mu je to tudi v veliki meri posrečilo. Mislil in občutila posrednih sonetov je vival v primerno muzikalno obliko, ki je vsebovala po svoji strani pesniško zamisel. Zajel je dinamiko »Sonetnega venca« in jo razvijal v stilo in različnih muzikalnih činitelev. Samo tako moremo razumeti, da po stilstosti, ki jo poznamo iz motetov in madrigalov, sledi docela moderni izraz (n. pr. v IV. medigri in drugod), da kasneje spet prihaja v osrednje impresionistično (n. pr. VI. in VII. medigra) ali klasiistično-ragibano razpoloženje in podobno. To se sicer utegnilo koga motiti in je zavoljo akustike dvorane prihajalo še do večjega izraza; morda je vzbujalo tudi videz, da celotna skladba ni povsem vzročno povezana. Vendar se zdi, da izredno močna notranja stopnjevitost, pa tudi delna spremenljivost doživljanja v pesnitvi sami zahteva nujnega odziva v muzikalni obdelavi, če hoče ta pesniškemu delu slediti kolikor mogo-

če verno. Skerjanc je kot muzikalni tvorec po svoje doživel pesnikovo doživetje in ga izrazil prav tako, kakor ga je doživel. Tako je ustvaril mnogo res lepih, globokih, čustveno močnih in temeljito razgibanih mest, ki so celotno kompozicijo močno dvigala. Tako n. pr. posamezne medigre, solistične partije, arhitektonski zanimivo grajen duet basovskega in tenorskega sola, poedine solistične partije, med njimi karakteristični basovski solo v VIII. sonetu, tretci, zborovski del itd. Vse te partije pa so tehnično pisane zelo teško, tako glede intonacije, kakor glede interpretacije, glasovnega obsega in silnice; moderni intervali so tehnično stran še bolj komplicirali, hkratu pa povečali zanimivosti skladbe. To velja tako za orkester, kakor za zbor in še zlasti za solistične vloge. Posebno, kar moram naglasiti, je še Skerjancova odlična, naravnost mojstrska instrumentacija, ki nad njegovo vokalno tehniko prav gotovo izrazito dominira; Skerjanc zna uporabljati instrumente premišljeno, smotno in zares muzikalno najprimernejše ter s svojo instrumentacijo poleg ostalih potrebnih činitelev doseči velik učinek. Mestoma je bil orkester sicer prepoln za polno možnost uveljavljanja liričnega nastrojenja samega in posameznih solistov. Povsod pa je bil blesteč, jase, prodoren in vsestranski učinkovit. Ne da bi se še dalje in natančneje spuščal v podrobno analizo, naj kratko ugotovim, da predstavlja Skerjanc »Sonetni venec« čustveno in oblikovno močno, globoko zajeto delo velikega formata, delo, ki lahko odlično reprezentira slovensko glasbo in ji je pomembni prispevek; malenkosti, na katere sem opozoril, odločilno ne motijo, kajti celota je vendar široko in kvalitativno zgrajena estetska enota.

Koncert je dirigiral Mirko Polič, ki je skrbno in vestno pripravil vse vloge izvajalcev ter posredoval dokaj združeno enotnost. Poglobil se je v smisel Skerjancove stvaritve in je v vidnim življenjem ter ljubozno izklesal skladateljevo zamisel in jo prikazal v zelo dobri interpretaciji. Orkester sam se je potrudil in je bil tehnično odlično pripravljen; mestoma pa je bil premočan, da je zakril ne le poedine soliste, marveč celo zbor, kar izrazu kajpada ni moglo koristiti. Med solisti je izstopal po sočnem, prodornem zvenečem in tehnično dovršenem glasu basist Julij Betetto, ki je svojo težko pisano vlogo podal estetski fino in zelo občutno. Manj moremo kaj takšnega trditii o tenoristu Francu, ki se kljub svojemu krasnemu materialu ni mogel prav uveljaviti: bržkone bo temu kriva glasovna utrjenost, ki se je poznala

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke.

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44

Maribor, Vetrinjska 30

MALI OGLASI

Imajo sigurne aspehi

ZA VSAKO PRILIKO najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri PRESKER Sv. Petra cesta 14.

50 PAR ENTLANJE azuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic Velika zaloga perja po 7.— din. *Julijana*, Gospodstvska c. 12. 4. L.

Inserirajte v »Slov. Narod«!

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

MESARSKEGA POMOČNIKA pridnega, poštenega, ki ima nekaj prakse z izvažanjem mesa, sprejem takoj, Blaž Jeglič — Tržič na Gorenjskem. 667

POUK

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

Strojepisni pouk

(desetprstni sistem) Večerni tečaj, oddelki od 1/7. ure zvečer dalje za začetnike in izvežbance. Pouk tudi po diktatu. Novi tečaj se prične 4. marca. Solina nizka. Največja strojepisnica s 40 pisalnimi stroji raznih sistemov. — Vpisovanje dnevno do 8. ure zvečer. Christofov učni zavod, Domobranska c. 15, tel. 48-43. 640

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

OREHOVA JEDRCA sortiran cvetlični med in medico dobite najceneje v MEDARNI Ljubljana, Zidovska ul. 6. 501

POZOR!

Kupujem in prodajam rabljene čevlje in moške obleke ter stare cunjce. Klawer, Vošnjakova ul. 4. 632

PARCELE

na najlepšem kraju mesta, posamezno ali 10.000 m² prodam. Drago Hadl, Novo mesto. 668

KUŠEJE ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

— K sreči ne potrebujem več tvoje prebrisanosti, kajti zdi se mi, da te ona čisto nenadoma zapusti. Poberi svoj denar in pojdi. Da mi nikoli več ne prideš pred oči in tudi o tvoji rodbini nočem ničesar slišati, sicer bo joj! Razumeš?

— Da, gospod markiz.

— Zakaj se delaš tako žalostnega?

— Ta dama bo o meni slabo mislila, bila je z menoj tako prijazna.

Renaud je dvignil glavo. Bil je nekoliko ginjen, toda pri tem se je bavaval.

V močnem Valcorovem značaju ni bilo niti trohice krutosti. V tem trenutku ga je najbolj veselilo to, da se mu je posrečilo rešiti ženo trpljenja. Škodoželjnost, neporabno zlo, to mu je bilo zoprno. Toda z druge strani je znal zadušiti v sebi vse ganotje, da bi dosegel cilj.

S sladkim smehljajem, ki je izpremenil vsakega človeka v sužnja njegove volje, je dejal Firminu Bauchetu:

— Ta dama bo mislila, da si se bal posledic svojega dejanja, svojega priznanja in da si pobegnil. Tvoji tovariši ne povedo ničesar, ker jih nihče ne bo vprašal. To damo sva potolažila in ti je bila najina želja.

Blagorodni gospod je izgovoril z nepopisno laskavostjo besede »to je bila najina želja« in te besede so napravile iz njega zidarjevega tovariša. Obenem mu je izročil obljubljeni nagrado.

— Plačam ti v zlatu, — je dejal, — da bi ti bankovci ne delali neprijetnosti. Ali boš mogel spraviti ta denar v mošnjo?

— Seveda.

Bila je velika usnjena vrečica, ki se je zgoraj zapirala na zadrgo in ki je bila narejena bolj za velike sous nego za louisore. In bila je tudi dovolj velika.

— Ali ti bo to zdaj zadostovalo, da se poročiš s svojo izvoljenko? — je vprašal Valcor, polagajeckine na mizo.

— Ne, — je odgovoril Firmin Bauchet, — to zadostuje, da se moji materi ne bo treba ubijati z delom za otroke, ko odidem k vojakom. Imam osem bratov in sester, oče je pa vedno bolan.

— Primaknem ti torej še dvesto frankov. Če bi imel s tem denarjem sitnosti, mi piši, in potrdil bom, da si jih zaslužil v moji službi, kar je itak res.

Zidarček je imel solze v očeh in markiz de Valcor ga je moral tolažiti, da bi lahko odšel, ne da bi vzbudil splošno radovednost. Ko je odšel iz markizovega kabineta, mu je žarel v najčudovitejših bar-

vah široki obraz, s katerega je brisal z rokavom mavec in prah.

Po zidarjevem odhodu je vzel Renaud eleganten pisemski papir, sedel je k desni pisalni mizi iz dobe Ludvika XV., okrašeni s krasnimi bronastimi okraski, in napisal je:

Gaetana, v imenu preteklosti, o kateri nisem več vreden govoriti, o kateri pa moram govoriti z vami, vas prosim, da pridete jutri popoldne po treh v malo spiljo na »beli obali«, v »najino votlino«, na katero niste mogli pozabiti.

Ah, ne drhtite od jeze, Gaetana! Pomislite na prizor, ki se je odigral danes ponoči.

Pomislite na najinega otroka.

Pridite! Morate me čakati, morate me poslušati. Za božjo voljo ne zavrnite moje prošnje. Gre za Hervejevo srečo, morda celo za njegovo življenje.

Renaud. Ko je napisal te vrstice, je poklical de Valcor slugo, ki mu je najbolj zaupal, in mu naročil, naj sede na kolo in takoj odnese to pismo v ferneuski grad.

— To pismo izročite vlastne roke bodisi grofici, če je doma, ali pa Noemi, njeni prvi komornici, nikomur drugemu, — je dejal.

Potem se je pa vrnil k svoji ženi.

— Ali se čutite dovolj močno, da bi prečitali z menoj ta pisma? — je vprašal.

— Čemu? Saj so ponarejena.